

MARMARA BÖLGESİ HAPİSHANELERİ

HAK İHLALLERİ RAPORU

(TEMMUZ- AĞUSTOS- EYLÜL 2022)

*İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi
Hapishane Komisyonu*

MARMARA BÖLGESİ HAPİSHANELERİ HAK İHLALLERİ RAPORU (TEMMUZ- AĞUSTOS- EYLÜL 2022)

İNDEKS

A- Giriş.....	sf 2
B- Raporda yer alan başlıca ihlallere ilişkin açıklama ve örnekler.....	sf 9
C- Başvuruların takibi.....	sf 13
D- Sonuç ve Öneriler	sf 13
E- Başvuru Özetleri.....	sf 16
F- Basın taraması yolu ile tespit edilen ihlal örnekleri.....	sf 34

A - GİRİŞ

Bu rapor; Marmara Bölgesi'nde bulunan hapisanelerden İHD İstanbul Şubesi'ne 2022 yılının Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında yapılan hak ihlali başvuruları ve bu aylara ilişkin basın taraması yolu ile tespit edilen vakaların derlenmesi ile oluşturulmuştur. Raporda Marmara Bölgesi dışındaki hapisanelerden derneğimize gelen ve takibi yapılan başvurulara da ayrıca yer verilmiştir.

Raporumuzda yer alan başvurular, hak ihlallerinin yaşandığı hapisanelerde tutuklu veya hükümlü bulunan mahpuslarca mektup ve faks yoluyla veya mahpus aileleri ve avukatları tarafından telefon, e-posta aracılığıyla veya derneğe gelmek suretiyle yapılmıştır.

Komisyonumuza 2022 Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında 23 farklı cezaevinden toplam 61 başvuru yapılmıştır.

Başvuru gelen cezaevleri; Maltepe L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu (CİK), Edirne F Tipi Kapalı CİK, Bakırköy Kadın Kapalı CİK, Metris R Tipi Kapalı CİK, Tekirdağ 1 ve 2 Nolu F Tipi Kapalı CİK, Kandıra F Tipi Kapalı CİK, Silivri Kampüs CİK, Van T Tipi Kapalı CİK, Gebze Kadın Kapalı CİK, Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kapalı CİK, Denizli T Tipi Kapalı CİK, Aliğa Şakran 1 Nolu T Tipi Kapalı CİK, Aliğa Kadın Kapalı CİK, İzmir Kırıklar F Tipi Kapalı CİK, Bodrum S Tipi Kapalı CİK, Afyon Bolvadin T Tipi Kapalı CİK, Kayseri Bünyan Kadın Kapalı CİK, Antalya S Tipi Kapalı CİK, Malatya E Tipi Kapalı CİK, Bafra T Tipi Kapalı CİK, Tarsus Kadın Kapalı CİK, Siirt CİK, Sakarya L Tipi Kapalı CİK olmak üzere toplam 23 cezaevinden başvuru yapılmıştır.

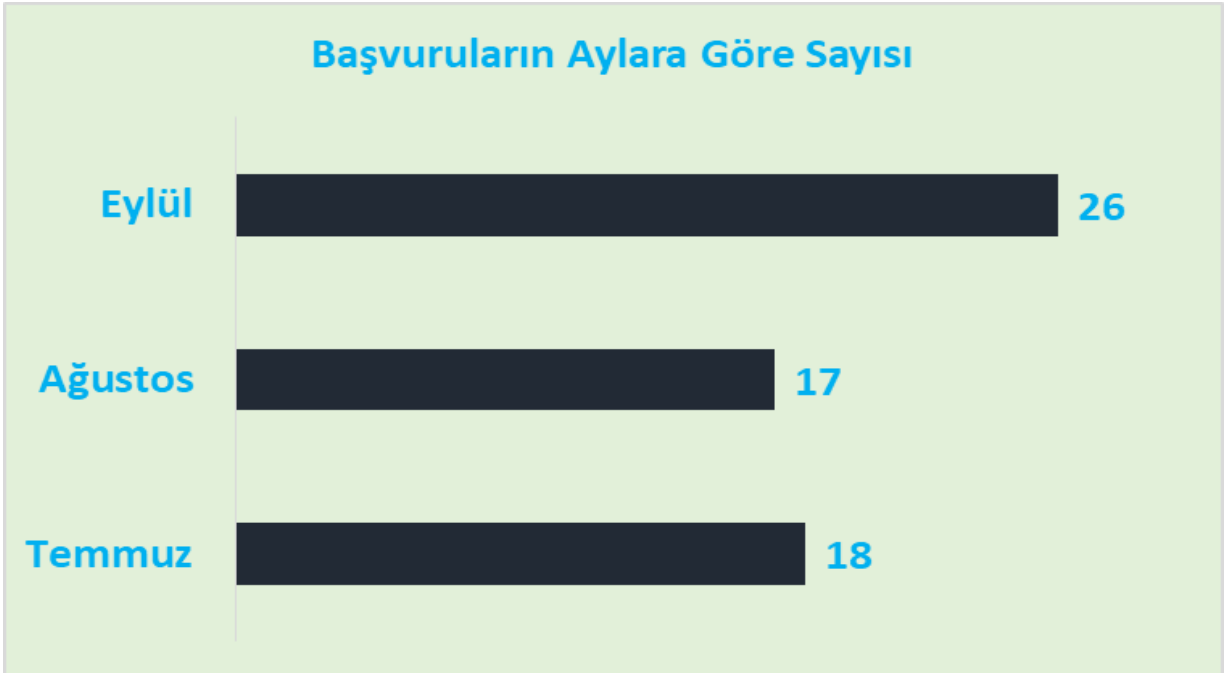
Hapishanelere göre başvuru sayıları **Tablo 1** de gösterilmiştir.

Tablo:1

Derneğimize Temmuz ayında 18, Ağustos ayında 17, Eylül ayında 26 olmak üzere toplam 61 başvuru yapılmıştır. Yapılan başvuruların aylara göre dağılımı **Tablo 2** de gösterilmiştir.

Tablo 2:

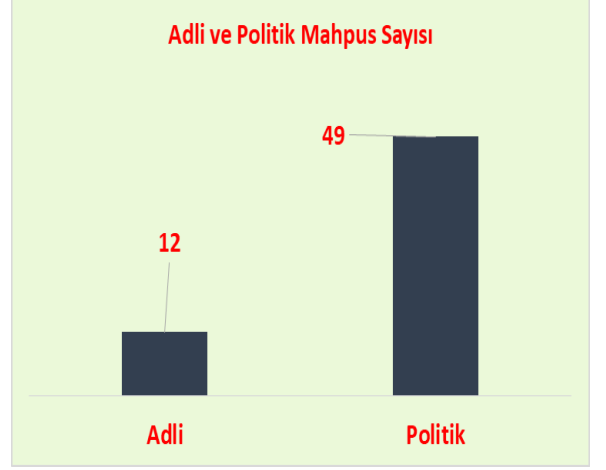

Derneğimize yapılan başvurularda Kadın-Erkek başvuru/mahpus sayısı **Tablo 3**'de ve adli – politik mahpus sayısı **Tablo 4**' de gösterilmiştir.

Tablo 3 :

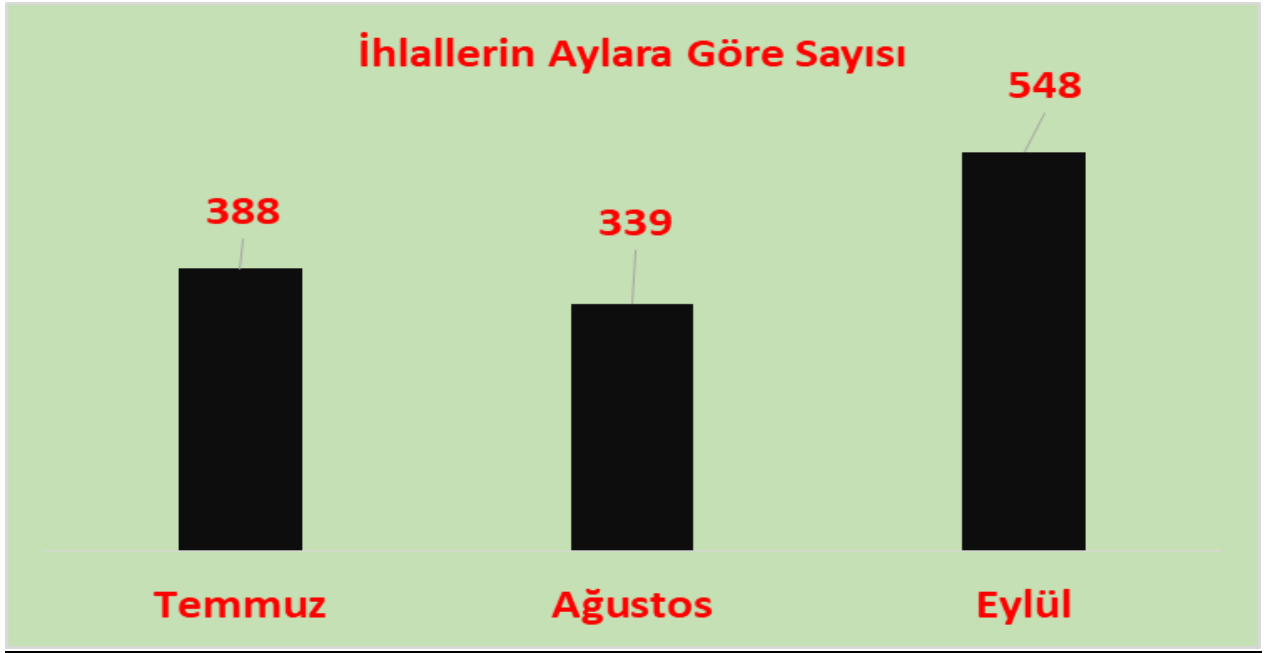
Tablo 4:

Derneğimize yapılan her bir başvuru birden çok ihlal iddiası içermektedir. Derneğimize yapılan 61 başvuruda Temmuz ayında 287, Ağustos ayında 239, Eylül ayında ise 448 olmak üzere toplam 974 hak ihlali tespit edilmiştir. Basın_taraması yolu ile tespit edilen 301 hak ihlali ile toplam ihlal sayısı 1275 olarak tespit edilmiştir.

Tespit edilen ihlallerin aylara göre dağılımı **Tablo 5**'de gösterilmiştir.

Tablo 5 :

Derneğimize yapılan başvurulardan tespit edilen toplam 974 ihlalin alanlarına göre dağılımı (Tablo 6)'da ayrıntılarıyla gösterilmiştir. Bu tabloda başvurular üzerinden ihlaller gruplandırılmış, basın taraması yoluyla tespit edilen ihlaller sayı olarak toplamda gösterilmiştir. **Basın taraması yoluyla elde edilen ayrıntılı ihlal tablosu ise (Tablo 7)'de gösterilmiş ve kendi bölümünün girişine ayrıca eklenmiştir.**

Tablo 6			
Marmara Bölgesi Hapishanelerinde Başvurulardan Tespit Edilen			
Hak İhlalleri Tablosu (Temmuz- Ağustos- Eylül 2022)			
<u>Yaşam hakkı ihlali</u>		<u>Kötü Muamele, Darp, İşkence vb.</u>	
-İntihar girişimi (2)	5	-Kötü muamele (49)	4
-İntihara zorlama (2)		-Psikolojik baskı (68)	
-İple boğmaya çalışma (1)		-Hücreye koyma (31)	
Derneğimize yapılan başvurularda tespit edilen üstteki yaşam hakkına yönelik saldırı vakaları dışında, basın taraması yoluyla tespit edilen ve sayısal veri olarak toplamda gösterilen 15 ölümlü vaka bakımından; Tespitlere göre 4'ü hasta mahpus, 3'ü tutulduğu tek kişilik hücrede olmak üzere 7 mahpus intihar , 4 mahpus kalp krizi, 1 mahpus astım krizi, 2 mahpus kronik hastalıklarına bağlı, 1 mahpus şüpheli nedenlerle 15 mahpus yaşamını yitirmiştir. Ayrıntılı bilgi Tablo 7 de ve basın taraması ile tespit edilen ihlal özetlerinde yer almaktadır.	İ	- Çıplak aramaya zorlanma (19)	0
	H	-Aramalarda ağız içine bakılması (5)	
	L	-Dayak, (54)	
	A	-Baskın hücre araması (8)	
	L	-Aramalarda eşyaların dağıtılması ve eşyalara el koyma (21)	İ
	L	-Ölüm tehdidi (15)	H
	A	-Sevkle cezaevine gelen mahpuslara üst araması öncesinde vücudumda darp izi yoktur diye tutanak imzalatılmak istenmesi (11)	L
	L	- Irkçı söylem, etnik ayrımcılık (35)	A
		- Alevi olduğu için küfre maruz kalma (2)	L
		- Ailelere küfür, hakaret (13)	
		- Pişmanlık dayatması (3)	
		- Havalandırmasının üzeri tellerle kaplı hücrede tutulma (3)	
		-Mahpusların darp raporu almasının engellenmesi (5)	
		- Adli mercilere başvuruda bulunan mahpuslara karşı olumsuz tavır (4)	
		-Sürgün sevk (19)	
	-Mahpuslar hakkında gerçeğe aykırı tutanak tutma (2)		
	- Oda değişikliği talebinin karşılanmaması (6)		
	-Politik mahpusların yanına geçme		
<u>Sağlık Hakkı İhlali</u>			
-Hastane sevklerinin iptali (25)	1		
-Revire çıkarılmama (30)	6		
-Düzenli kullanılan ilaçların verilmemesi (4)	5		
-Ameliyatların ertelenmesi (3)			
-Laboratuvar sonuçlarının verilmemesi (8)	İ		
-Diş tedavisinin yapılmaması (24)	H		
-Diyet yemeği verilmemesi (15)	L		
-Kelepçeli muayeneye zorlanma (10)	A		
-Sağlık raporlarının verilmemesi (7)	L		

-Hastaneye hücreli ring aracıyla götürme (19) -Doktorun kelepçeyle muayene etmek istemesi ve ilgisizliği (8) - Bir bacağı olmayan mahpusun tek kişilik hücreye konması (1) -Mahpusa hastalığı ile ilgili bilgi vermeme (8) - Revir doktorunun darp raporu vermemesi (2) - Mahpusun hastaneye yatırıldığı bilgisinin aileye haber verilmemesi (1)		talebinin karşılanmaması (2) -Ailesinin bulunduğu ile yakın cezaevine sevk talebinin karşılanmaması (3) - 7 kişilik koğuşta 40 kişinin tutulması (7) - Cinsel tacizde bulunma (2) - Haksız disiplin cezası (4) - Baskın yoluyla ve sık sık hücre araması yapılması (3) - Yabancı uyruklu mahpusun sınır dışı edilmekle tehdit edilmesi (1) - Mahpusa gönderilen paranın verilmemesi (2) - Mahpusa ailesinin gönderdiği sandalet ve ayakkabının verilmemesi (2) - Mahpuslara toplu olarak 100 günlük hücre cezası verilmesi (7) - Kargoların verilmemesi (3)	
<u>Yeterli ve Sağlıklı Beslenme ve Temiz Suya Erişim Hakkı İhlali, öz bakım ihtiyaçlarının karşılanmaması</u>	9 7 İ H L A L		
-Yemeklerin az ve kalitesiz verilmesi (45) -Suların kirli akması (6) - Sıcak su verilmemesi (2) -Temizlik malzemelerinin verilmemesi (14) -Kantinde çeşit azlığı ve fahiş fiyat uygulaması (25) -Kırk kişilik koğuşa 15 kişilik yemek verilmesi (5)			
<u>İletişim Hakkı İhlalleri / Tecrit</u>	1 8 7 İ H L A L	<u>Adalet Erişim Hakkı İhlali</u> -Dilekçelerin işleme konmaması (16) -Dilekçelere cevap vermeme (6) -Dilekçelerin yırtılması (1) - Mahpuslara asılsız ithamlarla dava açma (5)	2 8 İ H L A L
-Sohbet, spor, ortak kullanım alanlarının kullandırılmaması (14) -Görüş yasağı, görüş iptali (31) -Telefon hakkının engellenmesi (8) -Sürelili süresiz yayın, kitap ve mektup yasakları (18) -Kitap sınırlaması (7) -Politik mahpusların görüntülü telefon görüşmesinden faydalanamaması (34) -Gönderilen mektupların adresine ulaşmaması, sakıncalı diyerek el koyma (12) -Muhafif televizyon kanallarının izlenmesinin engellenmesi (3) -Koğuş değişikliği talebinin karşılanmaması (9) -Gelen kargonun verilmemesi (7) -Aramalarda mahpusların not, defter ve el yazması çalışmalarına el konulması		<u>Haksız tutukluluk, adil yargılanma hakkı ve infaz sürecinde yaşanan ihlaller</u> -Denetimli serbestlik engeli (4) - Tahliyelerin engellenmesi (8) -İnfaz yakma tehdidi (21) - İnfaz yakma (4) -Mahpuslar hakkında iyi halli olmadığı yönünde rapor düzenlenmesi (14) -Mahkeme evraklarının verilmemesi(4) - Uzun tutukluluk (13)	6 8 İ H L A L

(23)	-İlan verilmeyen gazetelerin alınmaması		
(4)	-Dışarıyla iletişimi kesme		
(2)	- Ailelere bilgi vermeme		
(8)	-Telefon görüş saatinin kısaltılması		
(7)			
		<u>Açlık Grevleri ve Yaşanan İhlaller</u>	
		-Açlık grevi (7)	1
		-Açlık grevindeki mahpusun kantinden şeker alamaması (5)	4
		- Açlık grevindeki mahpuslara süt, ayran gibi tüketmedikleri gıdaların verilmesi (2)	İ
			H
			L
			A
			L
	Başvurularda tespit edilen 974 İHLAL	TOPLAM 1275 İHLAL	
	Basın taramasından tespit edilen 301 İİHLAL		

(Tablo 7 de yer alan ihlaller basın taraması yoluyla tespit edilmiş olup Marmara Bölgesi ile sınırlandırılmamıştır.)

Tablo 7	
Basın Taraması Yoluyla Tespit Edilen Hak İhlalleri Tablosu – Temmuz – Ağustos –Eylül 2022	
YAŞAM HAKKI İHLALLERİ	
- 22 Temmuz 2022 tarihinde, İzmir Ödemiş Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Mehmet Sait Demiröz hastanenin yoğun bakım servisinde yaşamını yitirdi.	
- 23 Temmuz 2022 tarihinde ,Diyarbakır 2 Nolu Cezaevi'nde tutulan Kadri Ekici isimli mahpus konulduğu tek kişilik hücrede yaşamını yitirdi. İntihar ettiği iddia edildi.	
- 24 Temmuz 2022 tarihinde, Urfa E Tipi Cezaevi'nde tutulan Mehmet Yılmaz isimli mahpus yaşamını yitirdi. İntihar ettiği iddia edildi.	
- 29 Temmuz 2022 tarihinde, Batman M Tipi Kapalı Cezaevinde tutulan Taner Atmaca tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitirdi. İntihar ettiği iddia edildi.	15
- 30 Temmuz 2022 tarihinde, Silivri 8 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Şükrü Tuğrul Özşengül yaşamını yitirdi. Kalp krizi geçirdiği iddia edildi.	
- 13 Ağustos 2022 tarihinde, Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan %96 engelli hasta mahpus Zülfü Yıldırım yaşamını yitirdi. Kalp krizi geçirdiği sırada	

<p>düşmeye bağlı yaşamını kaybettiği iddia edildi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 15 Ağustos 2022 tarihinde, Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan Mehmet Candemir yaşamını yitirdi. Kalp krizi geçirdiği iddia edildi. - 18 Ağustos 2022 tarihinde Urfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan ağır hasta mahpus Bazo Yılmaz yaşamını yitirdi. - 24 Ağustos 2022 tarihinde Silivri 4 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan Gökhan Efe isimli mahpus yaşamını yitirdi. Kalp krizi geçirdiği iddia edildi. - 25 Ağustos 2022 tarihinde Aydın E Tipi Cezaevi'nde tutulan Fırat Çağlayan isimli mahpus yaşamını yitirdi. İntihar ettiği iddia edildi. - 29 Ağustos 2022 tarihinde Elazığ T Tipi Cezaevi'nde tutulan Engin Korecum isimli mahpus yaşamını yitirdiği söylendi. İntihar ettiği iddia edildi. - 6 Eylül 2022 tarihinde Diyarbakır Kadın Cezaevi'nde tutulan ve astım krizi nedeniyle hastaneye kaldırılan Emel Hacıoğlu isimli mahpus yaşamını yitirdi. - 8 Eylül 2022 tarihinde Ankara Sincan Cezaevinde tutulan Mehmet Bozan isimli mahpus şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdi. Yazdığı çok sayıda mektupta ,Roman olmasından dolayı sistematik işkenceye maruz kaldığı ve yaşamının tehdit altında olduğuna dair beyanları bulunuyordu. - 18 Eylül 2022 tarihinde Malatya Akçadağ Cezaevi'nde tutulan Barış Keve isimli mahpus tutulduğu tek kişilik hücrede yaşamını yitirdi. İntihar ettiği iddia edildi. - 29 Eylül 2022 tarihinde Diyarbakır 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tek kişilik hücrede tutulan Mustafa Murat Ayhan isimli mahpus yaşamını yitirdi. İntihar ettiği iddia edildi. 	
İşkence, darp, kötü muamele vb.	25
Çıplak arama	14
Ağız içi araması	4
Küfür, hakaret, psikolojik baskı	45
Sürgün sevk	14
Eşyalara el koyma	8
Yemeklerin az ve kalitesiz oluşu	43
Hücreye koyma	15
Hastaneye götürmeme	18
İlaçların verilmemesi	5
İlaçların gardiyan gözetiminde içilmeye zorlanma	1
Telefon görüşmesinin kesilmesi	3
Görüntülü telefon görüşmesi	14

Kitap, gazete ve dergilerin verilmemesi	12
Sosyal faaliyet alanlarının kullandırılmaması	19
Temizlik malzemelerinin verilmemesi	2
Açlık grevleri	4
Açlık grevindeki mahpusa şeker verilmemesi	6
Adil yargılanma talebi	4
Toplum güvenliği için tehlikeli denilerek mahpusun tahliyesinin engellenmesi	1
İmralı cezaevinde bulunan Abdullah Öcalan'ın avukatlarının görüşme talebinin reddi	29
Basın taraması yoluyla tespit edilen	Toplam: 301 İHLAL

Tabloda başlık ve sayılarla yer verdiğimiz başlıca ihlal alanlarına ilişkin örnek ve önemli ayrıntılara aşağıda kısaca değinilmiş olup, başvuruların tamamı ekteki dosyada özetlenmiştir.

B- RAPORDA YER ALAN BAŞLICA HAK İHLALLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMA VE ÖRNEKLER:

Yaşam Hakkı İhlalleri

Hapishanelerde devam eden hak ihlallerinin; özellikle işkence ve kötü muamele, sağlık hakkı ve iletişim hakkı ihlalleri ile boyutlanan tecrit uygulamasının mahpus ölümlerine zemin yarattığı bilinmektedir.

Artan hasta mahpus ölümleri yanında artan intiharlar ve şüpheli ölümler bu tabloyu gözler önüne sermektedir.

Bu rapor döneminde 2 İntihar girişimi, 2 İntihara zorlama, 1 İple boğma girişimi olmak üzere yaşam hakkına yönelik saldırı ve tehditler yanında 15 ölümlle sonuçlanan vaka tespit edilmiştir.

Tespitlere göre 4'ü hasta mahpus, 3'ü tutulduğu tek kişilik hücrede olmak üzere 7 mahpus intihar , 4 mahpus kalp krizi, 1 mahpus astım krizi, 2 mahpus kronik hastalıklarına bağlı, 1 mahpus şüpheli nedenlerle 15 mahpus yaşamını yitirmiştir. Ayrıntılı bilgi Tablo 6 - 7 de ve basın taraması ile tespit edilen ihlal özetlerinde yer almaktadır

• E. D. (Maltepe 1 Nolu L Tipi Cezaevi)

06.07.2022 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan A. D.: “Merhabalar kardeşim E. D. 'e bugün memurlar tarafından iple boğma işlemi yapmışlar. E. müdür M. memura alın bunu döviün demiş. 6 kişi birden saldırmış. E. 'a boynuna ip dolamışlar bir başka müdür kurtarmış E. 'i yoksa

beni öldüreceklerdi diyor hücreye atmışlar E.'i. ... artık kardeşimin dayanma gücü kalmadı o şerefsizlerin elinden kurtarın lütfen sevk istemiştik Sakarya'da ki cezaevine ondan da bir dönüş çıkmadı lütfen yardım edin kardeşimi oradan kurtarın..”

- **H. Ş. (Aliğa Kadın Kapalı Cezaevi)**

16.09.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan Ö. Ç.: “Haftalık telefon görüşünde ablam H. C. Aliğa Kadın Cezaevinde yaşanan (adli tutuklara dönük) hak ihlallerinden bahsetti. Adli tutuklu kadınlara cezaevi yönetimi tarafından kendilerine ve çocuklarına dönük psikolojik şiddetin olduğunu, yine adli tutukluların diğer adli tutuklu kadınlardan birçoğuna taciz ve tecavüzde bulduklarını anlattı. Cezaevi yönetiminin adli tutuklu kadın ve çocuklarına yönelik psikolojik tehdidin had safhada olduğunu beyan etti. Birkaç kadının baskılara dayanamadığını ve intihar ettiklerini söyledi. Kadınlardan birinin intihar sonucu felç kaldığını anlattı.”

İşkence-Darp-Kötü Muamele

Her rapor döneminde belirttiğimiz gibi hapisanelerde işkence ve kötü muamele uygulamaları çok ciddi boyutlara ulaşmıştır. Bu rapor döneminde 410 u başvurulardan ve 102 si basından olmak üzere 512 işkence ve kötü muamele şikayeti tespit edilmiştir.

Sevk, hastane ya da adliye dönüşünde mahpuslara çıplak arama yapılmak istenmesi bu uygulamayı kabul etmeyen mahpusların elbiselerinin zorla çıkarılması, darp, hakaret, itirafçılığa zorlama, ırkçı söylem, iple boğmaya çalışma, “kendinizi öldürün” gibi söylemler bu rapor döneminde de devam etmiştir.

İnfaz uygulaması kapsamında baskı ve işkence olağanlaştırılmaya çalışılmakta, “süngerli oda” diye tabir edilen hücrelerin işkence hücreleri olarak kullanılması yaygınlaşmaktadır. Kötü muamele sadece kapalı mekanlarda değil, mahpusların görüşçüleri önünde de gerçekleştirilmekte, sudan sebepler gerekçe olarak sunulmaktadır. Saldırı ve işkenceler sonucunda ciddi şekilde yaralanan mahpusların rapor almaları da engellenerek işkencenin belgelenmesi ve hukuki mücadele baştan boşa düşürülmektedir. Bu durum artan intihar ve şüpheli mahpus ölümleri ile paralellik göstermektedir.

- **İ. Ç. (Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi)**

31.07.2022 tarihinde Gaziantep şubemize giderek başvuruda bulunan H. Ç.: “Kardeşim Afyon 1 Nolu T Tipi cezaevinden Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı cezaevine bilinmeyen bir nedenden dolayı sürgün edildi. 22.07.2022 tarihinde kardeşimle yaptığım telefon görüşmesinde kardeşim işkenceye maruz kaldığını söyledi. “Girişte bir evrak imzalatmak istediler, evrakta “vücudumda herhangi bir darp izi bulunmamaktadır” yazdığı için, imzalamayacağımı söyledim. Ondan sonra soyunmamı istediler. Ben de soyunmadım. Bunun üzerine bana saldırdılar. Ağzım burnum kanadı. Elbiselerim yırtıldı” dedi. Kardeşimin hayatından endişeliyim. İHD'nin bir an önce görüşme sağlamasını istiyoruz.”

- **E. D. (Maltepe 1 Nolu L Tipi Cezaevi)**

06.07.2022 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan A. D.: “Merhabalar kardeşim E. D.'e bugün memurlar tarafından iple boğma işlemi yapmışlar. E. müdür M. memura alın bunu dövün

demiş. 6 kişi birden saldırmış. E.'a boynuna ip dolamışlar bir başka müdür kurtarmış E.'i yoksa beni öldüreceklerdi diyor hücreye atmışlar E.'i. ... artık kardeşimin dayanma gücü kalmadı o şerefsizlerin elinden kurtarın lütfen sevk istemiştik Sakarya'da ki cezaevine ondan da bir dönüş çıkmadı lütfen yardım edin kardeşimi oradan kurtarın..”

- **Z. O. (Antalya S Tipi)**

10.08.2022 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan S. O.: “Merhaba ben Z. O.'nun annesiyim. Z. yaklaşık 3 aydır kafeslerde tutuluyor. Çok kötü muamele ve işkence görüyorlar. Paralarını vermiyorlar. Kafalarına göre kapıları kapatıp açıyorlar. Kafalarına göre yiyecek veriyorlar. Çok zor durumdalar. 15 gün önce aradı durumunun çok kötü olduğunu söyledi. Bugün aradı 7 arkadaşı ile kafesleri kırdıkları için her birine 100 günlük hücre cezası vermişler. Kendilerine çok kötü muamelede bulduklarını söyledi.”

- **H. I. (Bodrum S Tipi cezaevi)**

06.09.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan N. I.: “Oğlum 2016'dan beri cezaevinde, politik mahpustur. Şimdiye çok kere farklı cezaevlerine sürgün sevk edildi. En son 5 ay önce Diyarbakır D tipi cezaevinden Bodrum S tipi cezaevine sürgün sevk edildi. Buraya beraber sevk edildiği arkadaşlarıyla birlikte geldiklerinden beri tek kişilik hücrede tecritte tutuluyorlar. Burada ayrıca hastane ve revir sevklerinde ağız içi araması dayatılmasına maruz bırakılıyorlar. Bunu kabul etmediklerinde dayak ve işkenceye maruz bırakıldıklarını ve hastane sevklerinin bu yüzden yapılmadığını, spor ve sosyal aktivelerden çok kısıtlı faydalandırıldığını ilettili. Diğer mahpuslarla tüm iletişimlerini koparıldığını ilettili.”

İletişim Hakkı İhlalleri

Hapishanelerde ki temel sorunlarından biri de iletişim hakkının ihlalidir. Mahpusun dış dünya ile bağıni kopararak, sosyal ilişkilerinden ve dayanışmadan yoksun bırakarak uygulanan ağır tecrit yoluyla, mahpus koşulsuz itaate zorlanmakta, kişiliği yok edilmeye çalışılmaktadır. İletişim yasakları; aile ve arkadaş görüşlerinin, kitap gazete alımının, mektuplaşma hakkının, sosyal alan kullanma hakkının, sohbet hakkının sınırlandırılması ya da tamamen yasaklanması ve benzeri şekilde uygulanmaktadır. Bu rapor döneminde 187 si başvurulardan 77 si basından olmak üzere 264 ihlal tespit edilmiştir.

- **M. A. (Tekirdağ F Tipi Kapalı Cezaevi)**

19.07.2022 tarihinde İHD Adana Şubemize başvuruda bulunan G. A.: “Oğlum M. A. 15 yıldan beridir Tekirdağ F tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak bulunmaktadır. ...4 yıla yakın süredir gazete verilmediğini haber alma hakkının kısıtlandığını, sık sık aramalar yapıldığında kitaplarının yazılarının alındığını... söyledi. Oğlumun ve koğuş arkadaşlarının sorunlarının çözülmesi için duyarlılık ve ilgili yerlere başvuru yapılmasını talep ediyorum”

- **D. (2 Nolu F Tipi Kandıra Kapalı Cezaevi)**

09.09.2022 tarihinde hapishaneden mektupla başvuruda bulunan A. D.: “... birçok hükümlü ve tutuklunun ailelerinin maddi ve manevi açıdan her hafta kapalı ve ayda bir açık aile ziyaretine gelmeleri imkânsızdır. ... Adalet Bakanlığının hükümlü ve tutuklunun el kitabında telefon hakkı haftalık 30 dakika olduğu yazıldığından önemle uygulanmasını istiyoruz. Bu kitap cezaevinde biz hükümlü/tutuklulara dağıtıldığı halde bu haktan yararlandırılmıyoruz. Bu haksız, hukuksuz ve ayrımcılığa son verilmesini talep ediyoruz.”

- **Z. P. (2 Nolu F Tipi Kandıra)**

09.09.2022 tarihinde hapisshaneden mektupla başvuruda bulunan Z. P.: “...5275 sayılı ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı hakkında kanun 66.maddesinde 2021 yılında yapılan değişiklikle ...haftalık telefon sürelerini 30 ile 60 dakika olarak belirlenmiştir. ...aradan bunca zaman geçtiği halde halen haftalık telefon- ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri için 2 haftada bir olmak üzere- süresi 10 dakika ile sınırlandırılmıştır. Kaldığımız infaz kurumunda görüntülü telefon görüşmesi yapılması için her hangi bir çalışmada yapılmamaktadır. ...”

Sağlık Ve Tedavi Hakkı İhlalleri:

Derneğimize yapılan başvuruların neredeyse tamamında sağlık ve tedavi hakkına yönelik sorunlar bildirilmektedir. Hastaneye sevk taleplerinin hiç ya da geciktirilerek karşılanması, hapisshane revirinde hekim ya da uzman hekim bulunmaması, kelepçeli muayene zorlanma, muayene odasında asker bulunması, ilaçların düzenli olarak verilmemesi, mahpusa ve ailesine sağlığı ve tedavisine ilişkin bilgi verilmemesi, hastanelerin mahpus koşullarının olumsuz koşulları, ağır hasta mahpuslar bakımından Adli Tıp Kurumu'nun olumsuz raporları, diyet beslenme taleplerinin karşılanmaması gibi devam eden sorunlara pandemi sürecinde yenileri eklenmiştir. Acil durumlarda bile mahpusun 'suçuna' göre ambulansla mı ring aracıyla mı gideceğinin belirlenmesi, özellikle politik mahpusların tedavisinde kelepçeye muayene zorlaması ve kışkırtıcı, onur kırıcı davranışlarda bulunulması, giderek yaygınlaşan ağız içi araması ve benzeri sorunlar tedaviye erişimin tamamen durmasına neden olmaktadır. Bu durum özellikle ağır ve kronik hastalığı olan mahpuslar bakımından yaşam hakkı ihlallerine zemin hazırlamakta, hasta mahpus ölümleri artmaktadır.

Bu rapor döneminde başvurulardan (yeterli beslenme ve temiz suya erişim de dahil) 172, basından 30 olmak üzere toplam 202 sağlık hakkı ihlali tespiti yapılmıştır.

- **U. K. (Aliğa Şakran 1 Nolu T Tipi İzmir)**

19.07.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan F. K.: “Oğlum U. K. 8 yaşından bu tarafa diabetes mellitus (şeker) hastası. Günde 4 kez insülin kullanıyor. Son 10 seneden bu tarafa da çölyak hastası. 1988 bu tarafa tutuklu... Kaldığı hapisshanelerde hastanelere götürüldü. Adli tıp raporları mevcuttur. %80 %90 gibi engelli raporları dosyada mevcuttur. Şeker hastalığı ile çölyak hastalığı birbirine zıt beslenme gerektiriyor ve doktorunun hazırlamış olduğu diyet listesine göre beslenmesi gerekiyor ama olmuyor. ...“Jandarma aracı yok, benzin mazot yok” diye oyalıyorlar. Bu hastalıklardan kaynaklı ağızda hiç diş kalmamış. Sadece üst damakta 3 diş, o da sallanıyormuş. U. Adalet Bakanlığında dilekçe vermiş. Dilekçenin cevabı gelmiş. “Derhal hastaneye götürülsün” diye. Halen de götürülmüyor. Bu bir senedir böyle devam ediyor. ...Bütün hastalıklarının tedavisinin yapılmasını istiyorum. ...”

- **S. F.(Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi A-7)**

26.09.2022 tarihinde hapisshaneden mektupla başvuruda bulunan S. F.: “... Ben ... 2 aydır tutukluyum. ... Ben özofagus yani yemek borusu kanseriyim. Son bir yıl içerisinde kemoterapi ve radyoterapi gördüm. Daha sonra tedavi sürecim devam ederken 2 ay önce tutuklandım. Burada yaşadığım rahatsızlık üzerine revire çıktım ve daha sonra hastaneye onkoloji servisinde muayeneye gittim. Israrlarım üzerine doktor pet-ct çektirmem gerektiğini söyledi ve randevu alacağımı söyledi. Yaklaşık 3 haftadır sırt ağrılarım, öksürük, göğüs ve kalp bölgemdeki

ağrılarımın dolaylı röntgen ve EKG istememe rağmen doktor çekirtmedi. ... Tüm bu revir ve hastane sürecinde şu ana kadar tedavi sürecimle ilgili bana dönüş olmadı. En son dilekçe ile ilaç ve vitamin istedim. Bu istediğim vitaminler daha önce kullandığım vitaminler çünkü. 3 haftalık bu rahatsızlanma sürecimde günlük ihtiyaçlarımı koğuş arkadaşlarımın desteği ile karşılamaktayım. Kendimi iyi hissettiğim zamanlar olsa da genellikle vücut direncim düşüyor. ... Benim gibi kanser hastası ve yaşamsal destek alan tutuklu ve hükümlülerin dışarıda olup tedavi görmeleri gerekiyor. ...”

C- BAŞVURULARIN TAKİBİ

Hapishanelerden derneğimize yapılan başvurular Hapishane Komisyonumuz tarafından tek tek değerlendirilmektedir.

Hapishanelerden mektup yoluyla yapılan başvurularda, gelen mektupların tamamına komisyonumuz adına ayrı ayrı cevap yazılarak, mektubun ulaştığı bildirilmekte, mahpus, başvurusuna dair yapacaklarımız konusunda bilgilendirilmektedir.

Başvurulara konu sorunların çözümü için Adalet Bakanlığı, Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü (CTE), TBMM İnsan Hakları Komisyonu, Cezaevleri idareleri ve cezaevinin bulunduğu ilin İl İnsan Hakları kurullarına yazılar yazılmaktadır. Ayrıca, Adli Tıp Kurumu, savcılıklar, Sağlık Bakanlığı, Tabip Odası, Belediye ve İl Hıfzıssıhha Kurumu, duruma göre büyükelçilikler ile de ihtiyaca göre yazışmalar ve görüşmeler yapılmaktadır. Gerekli hallerde mahpuslar hapishanede ziyaret edilmekte, mahpuslara talepleri doğrultusunda örnek dilekçeler gönderilmekte, hukuki sürece dair soruları mektupla cevaplanmaktadır.

Bu rapor döneminde resmi kurumlarla toplam 13 yazışma yapılmış olup 10 geri dönüş olmuştur.

D- SONUÇ ve ÖNERİLER

Ekte sunduğumuz derneğimize gelen başvurular ve basın taraması ile tespit edilen vaka özetlerinde de görüleceği gibi;

Bu üç ay boyunca; mahpuslara yönelik fiziki saldırılar, tehdit, darp, çıplak arama, baskın hücre aramaları yoluyla işkence ve kötü muamele, ayrımcı yaklaşımlar, ölümlerle tehdit, intihara zorlama, iple boğma gibi yaşam hakkına yönelik saldırılar, bir çok mahpusun infazının yakılması, pişmanlık dayatılması, sağlık ve tedavi hakkı alanındaki ihlaller, iletişim hakkı alanındaki ihlaller, çıplak arama uygulaması ve arama sırasında mahpusun ağzının içine bakılmak istenmesi, mahpusa üst aramasından önce vücudunda herhangi bir morluk yoktur diye kağıt imzalatılmak istenmesi gibi uygulamalar devam etmiştir.

Pandemi sürecinde bulaş karşı önlem adı altında uygulamaya sokulan **tecrit ve izolasyon** uygulamaları kalıcı hale getirilmiş, görüş ve telefon hakkına yönelik sınırlamalar dışında sohbet, spor, kütüphane gibi imkanlar da sınırlandırılmıştır. Bu durum mahpusun sadece sosyalleşmesini değil, sosyal dayanışma, kültürel gelişim, dışarıda olan biteni anlama, kendisini geliştirecek düşünsel araçlara ve bilgiye erişme imkanlarını da ortadan kaldırmış, mahpusu dışarıdan izole etmiş, dışarı ile bağı koparmış ve yalnızlaştırmıştır.

Son iki yılın önemli sorunlarından birini; tahliyesi gelmiş ya da açık cezaevine gitmesi gereken mahpusların bu haklardan yararlandırılmamaları, **infaz yakılması, şartlı tahliye** hakkının engellenmesi ve yeni cezalarla hapislik süresinin uzatılması oluşturmaktadır. Sudan bahanelerle disiplin cezaları, hücre cezaları ve infaz yakmalar devam etmiştir.

Adalet erişim hakkına yönelik ihlaller mahpusları hukukun korumasının dışına çıkarmakta bu durum ciddi moral çöküntüsüne neden olmaktadır.

Hukukun olmadığı yerde keyfiyet devreye girmekte, bu durum özellikle cezaevi idaresi ve infaz memurlarının eylemlerinin denetim dışı kalmasına imkan vermektedir. Bu durum yasaya aykırı keyfi tutumların devamına imkan yaratmaktadır. Mahpuslara yönelik hakaret, tehdit , kötü muamele , yaşama yönelik saldırılar ve hak gasplarının artışı ile bu durum arasında paralellik izlenmektedir.

Bir diğer sorun ise **koşulların kalabalık oluşudur**. Yine mahpus başvurularında 7 kişilik koğuştta 40 kişinin kaldığını belirtmektedir. Elektrik ve su faturalarının yüksek gelmesi, **kantin fiyatlarındaki fahiş artışlar** vb sorunlar devam etmektedir. **Temel ihtiyaçlara erişimin devlet tarafından sağlanması talebi** ekonomik krizin derinleştiği bu gün çok daha önemli bir hale gelmiştir.

Ayrıca, mahpusların derneğimize erişimine getirilen sınırlamalara ve çıkarılan güçlüklerle rağmen yapılan başvurular, sorunların raporumuza yansiyabilenden çok daha fazla olduğuna işaret etmektedir.

Raporumuz, sadece derneğimize yapılan sınırlı başvuruları ve basın taraması yoluyla elde edilen verileri kapsamaktadır. Ancak bu hali ile bile hapisanelerdeki durumun vahametini göstermektedir.

ÖNERİLER:

Mahpusları temel haklarından dahi mahrum bırakan, yaşam haklarını tehdit eden, sistemli ayrımcılık içeren bu ceza infaz sistemi; insan ve mahpus hakları gözetilerek yeniden ve acilen düzenlenmeli, Ceza İnfaz Yasası ve bağlı yönetmeliklerde yer alan aykırılıklar giderilmelidir.

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına dair infaz uygulaması değiştirilmeli, tek başına ve ölene kadar hapiste tutulma uygulaması, AİHM kararları da dikkate alınarak kaldırılmalıdır.

Ceza İnfaz Yasasının 16. Maddesi hasta mahpusların tedavi ve yaşam hakkı gözetilerek yeniden düzenlenmeli, Adli Tıp Kurumu raporu şartı ve toplum için tehlike kriteri yasadan çıkartılmalıdır.

Ağır hasta mahpuslar başta olmak üzere risk grubundaki tüm mahpusların sağlık ve yaşam haklarını koruyacak önlemlerin acilen alınması ve serbest bırakılarak tedavi ve yaşam haklarının korunması yönünde acil adımlar atılmalıdır.

Kişilerin özgürlük hakkını doğrudan etkileyen, şartlı tahliye ve denetimli serbestlik hakkının kullanımında keyfi tutumların önüne geçilmeli, gözlem kurullarına dair düzenleme keyfiyete imkan vermeyecek şekilde yeniden yapılmalıdır.

Mahpuslardan gelen şikayetler gerek idari gerek adli boyutta öncelikle değerlendirilmeli ve hızla sonuca bağlanarak hak kayıpları önlenmeli, ihlaller engellenmelidir.

Çocuk hapisanelerinin kapatılması ile ilgili çalışmalar yapılmalı, kadın hapisanelerindeki sorunların çözümüne yönelik öncelikli programlar geliştirilmelidir.

LGBTİ ve mülteci mahpuslar ve bu raporumuzda görünür hale gelen Roman mahpuslar gündeme alınmalı , sorunlarının çözümü konusunda adımlar atılmalı, bu mahpuslara yönelik ayrımcılık önlenmelidir.

Hapishaneler mahpus hakları ile ilgili çalışan sivil/ hükümet dışı insan hakları, hukuk ve sağlık örgütlerinin denetim ve izlemesine açılmalıdır.

Sonuç olarak;

Her raporumuzda dediğimiz gibi, hapishanelerde yaşanan hak ihlallerini sadece bilgi sunmak için rapor haline getirmiyoruz. Esas olarak meselelere yetkililerin ve kamuoyunun dikkatini çekerek hak ihlallerinin önlenmesini amaçlıyoruz. Sunduğumuz bu üç aylık hak ihlalleri raporu, Marmara bölgesi hapishanelerinden bize ulaşan hak ihlallerini kapsamakla birlikte, genel tabloya ayna

tutmamıza yarayan veriler içermektedir.

Biliyoruz ki, hapishanelerde yaşanan hak ihlalleri sadece mahpusların mücadelesi ile değil dışarıdan yürütülecek mücadelenin desteği ile önlenabilir. Hapishane Komisyonu olarak içerdekilerin küçük de olsa sesi olabilmek ve duyarlılık yaratmak için sorunları görünür kılmayı amaçlıyoruz. Bu bağlamda, hazırladığımız bu rapor aynı zamanda, hapishanelerde yaşanan ve devasa boyutlara ulaşan sorunlara ilişkin duyarlılık ve mahpuslarla dayanışma çağrımızdır.

E- BAŞVURU ÖZETLERİ

Temmuz 2022

• E. P. (Denizli T Tipi)

04.07.2022 tarihinde hapishaneden mektupla başvuruda bulunan E. P.:

“Nisan ayında ve şikayetler sonrası, yaşanan sorunları şikayette bulunduğum (idare) ilgili kişiler öç alma ve intikamcı bir tutumda sorunlar üretmeye devam ediyor. Ben de yaşanan bu sorunları anlatıyor ve sizin de şikayette bulunmanızı istiyorum.

İdare, sorun çözme gibi bir kaygı aksine, etnik köken ve inançsal aidiyet üzerinden geliştirdikleri anlayışla sorun üretmekte ve özel uygulamalarını devam ettirmekte, hukuksuz ve insani olmayan uygulamalar yapmaktadır. Kurum 1.müdürü sorumlu baş memur ve M. A. isimli baş memur yasaların verdiği yetkiyi özel keyfi ve insani olmayan uygulamalarda kullanmaktalar. İnsan hak ihlalleriyle dolu fakat sürekli takipsizlik alan bu kişiler ideolojik ve ırkçı yaklaşmaktadırlar. Aileme dahi şikayette bulunduğu için insani olmayan ve gayri hukuki uygulamalar yapmaktadırlar. Aile üzerinden tehdit yapılıyor. 2 yıla yakın zamandır burada yaptıklarını ilgili mercilere şikâyet ettim. Avukatlar şikayette bulundu, ailem bulundu hala Adalet Bakanlığı ve ilgili merciler, cezaevi savcılığı sorunları görmezden geliyor. Yapılan suçlar mükâfatlandırmalara evriltiliyor. Sürekli sıralı hiyerarşiyle “sorun yok” algısı çiziyorlar, mevcut şikayete konu delillerle oynamaktalar.

Bu sorunları sıralamak gerekirse;

1-Kantinden ihtiyacım olan ürünleri almak gibi bir hakkım var. Kendileri fiş kaybediyor, ihtiyaçlarımı karşılatıramıyorum. ...

2-Dilekçe bir hak. Hukuki tanımı olan bir hakkı hukuksuz bir şekilde engelliyorlar.

3-İdareye, aynı şekilde adli mercilere haklarından şikayette bulunan kişilere özel uygulamalar yapıyorlar.

4-Sağlık alanında, kasıtlı olarak insanın sağlığını işkence aracına çevirenler korunmakta. Benden önce hastaneye gidip sevk iptali yapan bir idare var. Suç işleyenler korunuyor, delilleri yok ediliyor.

5-Yasada adlilerle (siyasileri) aynı yerde tutamayacağı yazarken, kasıtlı sorun oluşturmak için bu zemini yaratıyorlar.

6-Hukuki hakları kısıtlıyorlar. Düşmanca yaklaşım tarzını esas alıyorlar ve bu yönlü “infazını yazarız” ölümler çıkar, canına okurum, “Alevileri şöyle” gibi farklı, ırkçı ve inançsal aidiyetleri hedef alan bir fikri yaklaşım var.

7-İdareye gerekse de adli mercilere yapılabilecek şikayetler ölç alma ve intikam aracına çeviriliyor.

Burada yaşanan sorunlardan, bilakis en başta onlar sorumludur. Yaptıkları uygulamalar; savcılığa giderken kolum morarmıştı sıkımlarından dolayı, herhangi muayene evrakı aldırılmadı.

Kurum 7.müdürü, F. isimli baş memuru ve M. A. isimli baş memurlar gerek kendileri gerekse kendilerine bağlı çalışanların özel uygulamalar yapmasını sağlamaktadır. ... Bana yaptıkları tüm özel ve keyfi hukuk dışı uygulamalardan bu kişiler sorumludur. ...

“Canıma okuma” ve “ölümü çıkarma” iddiası ve sözleri var. Benim mektubumla yapmanızı istediğim başvuruya bu hususları tamamıyla eklemeniz ve Alevi ve Zaza olmamdan ötürü kimliğimden ötürü inancımı ve etnik kökenimi hedef almaları kapıya vurulan çarpılardan farkıdır. Kin güden hedef gösteren, sağlığını olumsuz etkileyenler korunuyor. Uzun süredir aile, avukat aracılığıyla bu hususları şikayet ettim. Bakanlık görmezden geliyor. Çözülen sorun yok. Üretilen sorunlar var. Bana yapılan uygulamaları birçok defa 1.müdüre yazdım. ...”

- **N. E. (Maltepe 1 Nolu L Tipi)**

05.07.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan A. E.: “Bundan yaklaşık 40 gün önce yüksek gerilim çarpması sonucu N.E. çok ağır yaralandı. Olaya TEDAŞ’ın ihmali neden oldu. ...Biz N. 'i alıp Dicle Fakültesine kaldırdık. İki günlük tedavisi sonrası ağır vaka olduğu için İstanbul Çam Şakura Şehit Hastanesine sevk edildi. Sol kolunu orada kestiler. Daha önce bir tutuklanması var diye 3 gün sonra polis gelip kapıda bekledi. 15 gün sonra Başakşehir hastanesinden Kartal Lütfi Kırdar Hastanesine sevk yapıldı. Oradaki müdahale sonucu sağ kolu da alındı ve sol bacadan alınan doku sol bacağa nakil edildi. 35 gün sonra hastanedeki polisler ...daha tedavisi bitmeden mahkemeye götürdü. Sedyede üzerinde mahkemeye gitti. Sağlık ekipleri götürdü ve mahkeme tutuklanmasına karar verdi ve Maltepe Cezaevine götürüldü. Orada da mahkum koşusunda tutuluyor şu anda. Durumu çok ağır. altı bebek gibi bezleniyor. Çok zor şartlar altında cezaevinde.

Hastaneye kaldırılması ya da serbest bırakılması için hukuki girişimlerde bulunmanızı ve derneğinizde basın açıklaması yapmayı talep ediyorum. Biran önce tahliye olmasını istiyoruz.”

- **K. ve E. S. (Edirne F Tipi)**

06.07.2022 tarihinde derneğimize gelerek yazılı başvuruda bulunan E. Ş. S.: “05.07.2022 tarihinde Edirne F Tipi hapishanesinde eşim E. S. ile açık görüş esnasında eşimin beni öpmesi üzerine görevli infaz koruma memuru yanımıza gelerek “Burası umuma açık alan. Burada gayri ahlaki davranış sergileyemezsiniz” şeklinde uyarıda bulunması üzerine ben ve eşim gardiyana ortada bir ahlaksızlığın olmadığını ve kendisinin de ahlak bekçisi olmadığını hatırlatarak bir konuşma gerçekleştirdik. Bunun üzerine infaz koruma memuru içeri giderek üst amirini çağırdı. Gelen üst amiri ise E. ve benim yanıma gelerek “E. burası kamu kurumu burada bu şekilde davranma, uyarı almanı istemem. Yukarıdan izliyorlar sıkıntı olur.” Şeklinde konuştu. Bunun üzerine eşim ve ben gelen memura da itirazımızı yaparak bu davranış şekillerinin onur kırıcı olduğunu söyledik. Görüş süremiz bittiğinde cezaevinden çıkarırken başka bir görüşçü arkadaşım bir kadının çıkışta durdurulduğunu ve içeri çağrıldığını, kadının ne oldu sorusuna içeride öpüşmüşsünüz şeklinde cevap verildiğini tarafıma aktardığında eşkâli bana uyan başka bir görüşçüyü aldıklarını anladım. Cezaevinden de ayrıldığım için geri dönüp duruma müdahale edemedim. Eşkâli karıştırdıklarını ve aslında aradıkları şahsın ben olduğumu söyleyemedim.

Yaşadığımız bu onur kırıcı durum için yapılması gerekenler konusunda bilgi ve destek istiyorum.”

- **E. D. (Maltepe 1 Nolu L Tipi Cezaevi)**

06.07.2022 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan A. D.: *“Merhabalar kardeşim E. D. ’e bugün memurlar tarafından ipe boğma işlemi yapmışlar. E. müdür M. memura alın bunu döviin demiş. 6 kişi birden saldırmış. E. ’a boynuna ip dolamışlar bir başka müdür kurtarmış E. ’i yoksa beni öldüreceklerdi diyor hücreye atmışlar E. ’i. ... artık kardeşimin dayanma gücü kalmadı o şerefsizlerin elinden kurtarın lütfen sevk istemiştik Sakarya’da ki cezaevine ondan da bir dönüş çıkmadı lütfen yardım edin kardeşimi oradan kurtarın..”*

- **F. A. (Maltepe 3 Nolu L Tipi Cezaevi)**

08.07.2022 tarihinde hapisshaneden mektupla başvuruda bulunan F. A.: *“Ben Afganistan vatandaşı İstanbul Maltepe 3 Nolu K. C. İ. K. Müdürlüğü’nde kalmaktayım ve henüz tutukluyum. Davam sonuçlanması ve tahliye olmam durumunda Afganistan’a gönderilme ihtimalim bulunmaktadır. Ve bu benim içi tehlike oluşturmaktadır. Bu sebeple uluslararası korumaya başvuruyordum. Tarafıma tahliye olma ihtimalimde sınır dışı edilmemem için uluslararası koruma belgesi verilmesini talep ediyorum.”*

- **G. (Trabzon Beşikdüzü T Tipi)**

18.07.2022 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan Z. G.: *“İNSAN HAKLARI DERNEĞİNE 16.07.2022 tarihinde saat 15:30 de cezaevinde bulunan abim Avukat A. G. ile telefonda görüştim. Aynı zamanda abimin yasal vasisi de benim. Abim şu an Trabzon BEŞİKDÜZÜ (T) TİPİ cezaevinde bulunuyor. Abim 24 yıldır cezaevinde tutuluyor. 24 yıldır cezaevinde yaşanan hak ihlallerini birlikte yaşayan bir aileyiz. 24 yıldır cezaevinde yaşanan hak ihlalleri yüzünden abim ve bizler mağduruz. Artık yaşamadığımız görmediğimiz hiçbir hak ihlali kalmadı. ... 24 yıldır bizler de abimle birlikte ceza evi hayatı yaşıyoruz. Sürekli tutuklu yakını ve tutuklu hakları ihlal ediliyor. Cezaevinde 24 yıldır yaşadığımız şey tutuklu ve tutuklu yakınının tanınan haklarının hiçe sayılması olayıdır. Birileri 24 yıldır kardeşliğimizi ve birlikte yaşam koşullarımızı yok eden tavır ve davranışlar içerisinde. Bunu en çokta cezaevlerinde bulunan abime ve bizlere karşı sergiledikleri tavırlarla gösteriyorlar. Ülke birliğimizi ve kardeşliğimizi bozmak isteyen bazı çevreler sürekli tahrik ve kışkırtma peşindeler. Bu çevreler devlet kurumlarında görev yaparken fırsat buldukça tahrik ve kaos yaratacak olaylar çıkarmanın peşindeler. ... Abimin telefon ve görüş saatlerini kısıtlamışlar. Var olan bütün insani haklar yasal haklar şu an yok olmuş, cezaevi bilinmez eller ve kişiler tarafından yönetilen bir hal almış. Abim bu çaresizlik içinde açlık grevine girmiş. Şu an 5 günlük süresiz dönüşümsüz açlık grevi yapıyor. Yakında süresiz dönüşümsüz açlık grevi yapacağını söyledi. Cezaevinde abime karşı uygulanan bu hak ihlallerini kardeşliğimize ve birliğimize yönelik uygulanan bir kötü yaklaşım olarak görüyorum. Cezaevinde görev yapan memurlar suç işliyorlar. İnsan hakları derneğinden tek istediğim şey bizim 24 yıldır çektiğimiz bu acılara son verin. Sesimizi duyurun. Bu ülkede kardeşliğimizi ve huzurumuzu bozmak isteyen bu çevrelere karşı sesimiz olun. Onların amaçlarına kavuşmasını engelleyelim. Birliğimiz kardeşliğimiz daim olsun bizi ayırmak isteyen cezaevlerine sızan bu çevrelerin kötü emellerini engelleyelim. İnsanlık kazansın. Türkiye’nin birliği ve beraberliği kazansın.”*

- **U. K. (Aliğa Şakran 1 Nolu T Tipi İzmir)**

19.07.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan F. K.: *“Oğlum olan U. K. 8 yaşından bu tarafa diabetes mellitu (şeker) hastası. Günde 4 kez insülin kullanıyor. Son 10 seneden bu tarafa da çölyak hastası.*

1988 bu tarafa tutuklu, müebbet hapis cezası aldı. Şimdi kaldığı hapisshanenin dışında 15’ten fazla hapisshanelere sürgün edildi. Kaldığı hapisshanelerde hastanelere götürüldü. Adli tıp raporları mevcuttur. %80 %90 gibi engelli raporları dosyada mevcuttur. Şeker hastalığı ile çölyak hastalığı

birbirine zıt beslenme gerektiriyor ve doktorunun hazırlamış olduğu diyet listesine göre beslenmesi gerekiyor ama olmuyor. Hastalıklarından kaynaklı birçok yan hastalığı mevcuttur. Sosyal hizmetlerden yararlınsın diye hastaneye müracaat etti. Bu hastalığı karşısında %48 rapor verdiler. İtiraz ettim İzmir İl Sağlık Müdürlüğüne, yeniden hastaneye götürülmesi için. Bu sefer cezaevi hastaneye göndermiyor.

“Jandarma aracı yok, benzin mazot yok” diye oyalıyorlar. Bu hastalıklardan kaynaklı ağızda hiç diş kalmamış. Sadece üst damakta 3 diş, o da sallanıyormuş. U. Adalet Bakanlığında dilekçe vermiş. Dilekçenin cevabı gelmiş. “Derhal hastaneye götürülsün” diye. Halen de götürülmüyor. Bu bir senedir böyle devam ediyor. Oğlumun dişlerinin tedavisi yaptırılmasını istiyorum. Ben aynı zamanda oğlumun vasisiyim. Bütün hastalıklarının tedavisinin yapılmasını istiyorum. Tedavisinin yaptırılmasını ve suç duyurusunun yapılmasını talep ediyorum.”

- **M.C.A. (Metris Cezaevi)**

21.07.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan M. C. A.: “24.06.2022 tarihinde kardeşim polisler tarafından şüpheli olarak alınıyor. İddiaya göre Metris Cezaevine gönderiliyor. 25.06.2022 tarihinde kardeşim Ali Ataç ... Bağcılar Araştırma Hastanesi Yanık Ünitesine gönderilmiş. 26 gün boyunca ailesine hiçbir resmi kurum ve kuruluşlardan bilgi verilmemiştir. Dolaylı yollardan kardeşim A. 'nin hastanede komada ve bitkisel hayatta olduğunu öğrendim.

18.07.2022 tarihinde Metris Cezaevine gittim(ne olduğunu anlamak için) öyle biri bulunmamakta dediler. Ben Bağcılar Devlet Hastanesinin kaydından Metristen geldiği kaydı bulunuyor dedim. Sonradan “tamam burada yatmış ama tahliye 29.06.2022 edilmiş” denilerek göndermeye çalıştılar. Herhangi bir bilgi verilmeden gidin savcı size haber versin dediler. Derneğinizden yardım talep ediyoruz.”

- **M. A. (Tekirdağ F Tipi Kapalı Cezaevi)**

19.07.2022 tarihinde İHD Adana Şubemize başvuruda bulunan G. A.: “Oğlum M. A. 15 yıldan beri Tekirdağ F Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak bulunmaktadır. Oğlumun cezası 17 yıl iken ve 2 yıl önce koşullu salıverme hakkı var iken disiplin cezaları gerekçe gösterilerek ve pişmanlık dayatmasında bulunulması üzerine istenen dilekçeyi vermediği için infaz süresi uzatılmış, infazı yakılmış ve şartlı tahliyesi gerçekleşmemiştir. Bu durum oğlumun haklarını ortadan kaldırmış ve mağduriyetine yol açmıştır. Bu durumu ile ilgili başvurma ve dava açmak için avukat tutma imkanımız yoktur, İnsan hakları derneğinin hapishanelerin sorunlarıyla ilgilenen avukatlarından yardım talep ediyorum.

Ayrıca kendisiyle yaptığı görüşmede oğlumun birçok sıkıntısının olduğunu, 4 yıla yakın süredir gazete verilmediğini haber alma hakkının kısıtlandığını, sık sık aramalar yapıldığında kitaplarının yazılarının alındığını eşyalarının tahrip edildiğini, sağlığının bozulduğunu ayaklarının kan dolaşımının zorlaştığı için ısınmadığını ve uyuduğunu, hastaneye götürüldüğünde de sonuç alamadığını söyledi. Oğlumun ve koğu arkadaşlarının sorunlarının çözülmesi için duyarlılık ve ilgili yerlere başvuru yapılmasını talep ediyorum....”

- **Z. B. (İzmir 2 Nolu F Tipi Hapishanesi)**

26.07.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan D. Y.: “Müvekkil A.A. 13.04.2022 tarihinde Tekirdağ 2 Nolu F Tipi hapishanesinden İzmir 2 Nolu F Tipi hapishanesine sürgün edilmiştir. Kurum girişinde çıplak arama dayatılmıştır. Kabul etmeyince zorla müdahale yapılmıştır. Sonrasında havalandırmasının üzeri tel kafesle kapalı hücreye konulmuştur ve hala bu şekilde tutulmaktadır. Hücre değişikliği talepleri kabul edilmemektedir. Çıplak aramaya ilişkin suç duyurusunda bulunmuştur. Kayıtlarda bulunmasını talep ediyorum.”

- **İ. Ç. (Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesi)**

26.07.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan D. Y.: “ Müvekkil İ.Ç . Temmuz .2022 tarihinde Afyon’dan Tekirdağ 2 Nolu F Tipi hapishanesine sürgün edilmiştir. Tekirdağ 2 Nolu F Tipi hapishanesinin girişinde çıplak arama dayatılması, kabul etmeyince gardiyanlar tarafından darp dilmiş. Bu esnada burnu kanamış. Olaya ilişkin suç duyurusunda bulunmuş. Kayıtlarda bulunmasını ve ilgili yerlere yazılmasını talep ediyorum.”

- **M. T. (İzmir 2 Nolu F Tipi Cezaevi)**

26.07.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan D. Y.: “Mağdur M.T. Temmuz ayının başında Silivri 2nolu L Tipi hapishanesinden İzmir 2 Nolu F Tipi kapalı hapishanesine sürgün edilmiştir. Kurum girişinde çıplak arama dayatılmış, kabul etmeyince darp edilmiştir. Ayrıca Silivri 2 Nolu L Tipi hapishanesi kurumunda kalan eşyalarını göndermemiş. Kayıtlarda bulunmasını talep ediyorum.”

- **D.Y. (İzmir 1 Nolu F Tipi Cezaevi)**

26.07.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan D. Y.: “müvekkil A.A. 13.04.2022 tarihinde Tekirdağ 2 Nolu F Tipi hapishanesinden İzmir 1 Nolu F Tipi hapishanesine sürgün edilmiştir. Hapishane girişinde çıplak arama dayatılmış kabul etmeyince darp edilmiştir. Kayıtlarda bulunmasını talep ediyorum”

- **S. İ. (Bodrum S Tipi Cezaevi)**

26.07.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan D. Y.: “Müvekkil S.İ . 13.04.2022 tarihinde Tekirdağ 2 Nolu F Tipi hapishanesinden Bodrum S Tipi hapishanesine sürgün edilmiştir. Müvekkilin bir bacağı yoktur. Bu sebeple günlük işlerini ve kişisel bakımını tek başına yapması pek mümkün olmamaktadır. Hücre temizliği konusunda da çok zorlanmaktadır. 2014 yılında Ankara’dan tek başında kalamayacağına dair raporu olmasına rağmen 3 aydır tek başına tutuluyor.

Ayrıca daha önce Tekirdağ 2 Nolu F Tipi hapishanesindeyken kullandığı “mekap” diye tabir edilen ayakkabıları kendisine verilmemiş. Bunun üzerine vasisi kendisine sandalet göndermiş. Vasisinin gönderdiği sandaletler de yasaklı denilerek kendisine verilmemiş. Kayıtlarda bulunmasını talep ediyorum”

- **İ. Ç. (Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesi)**

26.07.2022 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan H. Ç.: “Merhaba ben H. Ç. kardeşim İ. Ç. geçen hafta Afyon 1 nolu T tipi cezaevinden Tekirdağ 2 nolu F tipi kapalı cezaevine sürgün edildi 22.07.2022 cuma günü telefon görüşmesinde işkenceye maruz kaldığını söyledi. ‘Girişte bir kağıt getirip benim vücudumda herhangi bir darp izi yoktur yazısının altına imza atmamı istediler bende kabul etmedim ya sonra darp ederseniz diye cevap verdim, onlar da soyunmamı söylediler ben de soyunmayacağımı söyledim bunun üzerine bana saldırdılar ağızım burnum kan içinde kaldı’ dedi. Kardeşime yapılan bu zulmün ve işkencenin takipçisi olmanızı talep ediyorum rica ediyorum saygılar”

- **T. Y. (İzmir 1Nolu F Tipi Cezaevi)**

28.07.2022 tarihinde hapishaneden mektupla başvuruda bulunan T. Y.: “Sayın Yetkili, Bu mektubu size, maalesef ülkemizde süregelen “kumpas geleğinin” içyüzünü, yaşadığımız süreçten kesitler vererek anlatmak ve böylelikle sizi bilgilendirmek için yazıyorum.

Teknik ve Bilim Araştırma Vakfı (TBAV) Camiasına ve onun Fahri Başkanı Sayın A. Oktar. ’a yönelik görülen dava; Osmanlı’yı parçalayan, Türkiye’yi bölmeye çalışan, nesli ve ekini helak etmek isteyen İngiliz Derin Devleti’nin (İDD) bizlere karşı oluşturduğu bir “kumpas davası”dır.İngiliz Derin Devleti, Türkiye’de Kuran’ı yaşayan, güzel ahlaklı, eğitilmiş, modern,

sanata, bilime değer veren, vatansever, fedakar, Devletine bağlı, yerli ve milli bir neslin yetişmesini istememektedir. Bu nedenle; materyalist felsefeyi, Darwinizm'i, bölücü düşüncüyü, bağınazlığı, toplumsal dejenerasyonu ve çatışmayı bilimsel, fikri çalışmalarıyla yerle bir eden camiamızı hedef almıştır... Buradaki amaç; bizleri yıldırarak, dağıtmak ve böylelikle ülkemiz, devletimiz ve milletimiz için yaptığımız etkili, faydalı çalışmalarımızı engellemektir. ...

İlk günden itibaren kimse bizlerin suçlu olduğuna inanmadı. ...30 yıllık geçmişimiz olan bazı arkadaşlarımız baskı ve tehdidin şiddetinden "etkin pişman" olmak zorunda bırakılarak bizlere husumet duyan, iftira atan, kendilerine aşağılayan şahıslara dönüştürüldü. ...Bizleri suçlu çıkarmak pahasına, "resmi belgelerde" sahtecilik yaptıkları, dosyamıza giren delillerle ve bilimsel mütalaalarla ortaya çıktı:.....Bizler, Türk yargısına güveniyoruz. Ülkemiz üzerinde oynana bu karanlık oyunların bozulacağına, adaletin tecelli edeceğinde ve masumiyetimizin ortaya çıkacağına inancımız elbette ki tamdır. O gün geldiğinde, Allah'ın izniyle, yine devletimizin bekası, milletimizin faydası için aşkla, şevkle çalışmaya devam edeceğiz."

Ağustos 2022

• İ. Ç. (Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi)

31.07.2022 tarihinde Gaziantep şubemize giderek başvuruda bulunan H. Ç.: "Kardeşim Afyon 1 Nolu T Tipi cezaevinden Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı cezaevine bilinmeyen bir nedenden dolayı sürgün edildi. 22.07.2022 tarihinde kardeşimle yaptığım telefon görüşmesinde kardeşim işkenceye maruz kaldığını söyledi. "Girişte bir evrak imzalatmak istediler, evrakta "vücudumda herhangi bir darp izi bulunmamaktadır" yazdığı için, imzalamayacağımı söyledim. Ondan sonra soyunmamı istediler. Ben de soyunmadım. Bunun üzerine bana saldırdılar. Ağzım burnum kanadı. Elbiselerim yırtıldı" dedi. Kardeşimin hayatından endişeliyim. İHD'nin bir an önce görüşme sağlamasını istiyoruz."

• B. O. (Afyon Bolvadin T Tipi Cezaevi)

08.08.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan E. O.: "Oğlum 6 yıldır hapiste ağır hasta yardım istiyorum."

Görüşmede alınan notlar: B. O. ; Afyon Bolvadin T Tipi Kapalı CİK'de tutuluyor. 2016 yılında Bursa'da tutuklanmış Maltepe Çocuk Cezaevine gönderilmiş, yaşı küçük diye. Karabük ve sonra Afyon'a gönderilmiş. Tutuklandığında madde bağımlısıymış ama başka bir hastalığı yokmuş. İlkokul mezunu, tutuklandığında Kuran Kursuna devam ediyormuş. Maltepe hapishanesinde getirildikten sonra Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesine yatırmışlar. Ruhsal hastalığı olduğu söylenmiş. Son olarak bir buçuk yıldır durumu kötüleşmiş. İletişim kurmuyor, öz bakımını yapamıyor. Annesi 6 Haziran 2022 günü açık görüşe gitmiş. B.O, yarım saatlik görüş süresinin son 5 dakikasında gelmiş görüş yerine. Hiç iletişim kurmamış, donuk bakıyormuş. Üstü başı pis, pejmürde durumdaymış, tek ayakkabı ile gelmiş. Görüş sırasında orada olan başgardıyan aileyi odasına alıp "bakımına ben yardım ediyorum, kendine bakamıyor, yetkililere başvurun" demiş. Annesi ile 6 yılda 2 kez görüşmüş, tutuklandığından bu yana tek kişilik odada tutuluyor.

• H. K. (Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi)

09.08.2022 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan S. K.: "İyi günler ben S. K. oğlum H. K. Tekirdağ'da F Tipi 2 Nolu cezaevinde 7 yıldır. 1 aylık açlık grevine girdi bugün 9. Günü. Bugün görüşüne gittim bana söylediği ne iç kantinden ne de dış kantinden şeker alamıyor. Küp şeker midemi bulandırıyor diyor. Bende başgardıyanla görüştüüm bana verdiği cevap oğlum açlık grevine

girdi, biz şeker satmıyoruz, şeker bayramdan bayrama satılıyor dedi. Git başımdan Adalet Bakanlığına git dedi. Yardımcı olmanızı önemle rica ediyorum iyi çalışmalar.”

- **S. A. (Kadın Kapalı Cezaevi Bünyan Kayseri)**

10.08.2022 tarihinde hapisaneden fax yoluyla başvuruda bulunan S. A.: “Merhaba, Umarım her açıdan durumunuz iyidir. Size yaşadığım kimi sorunlardan kaynaklı yazmak istedim. Şöyle ki, 21 Haziran’da karın bölgemden fitik ameliyatı oldum. Bir ayı aşkın süreyi geçmesine rağmen ameliyat yaramın ağzı açık durumdadır ve iltihaplanmıştır. Defalarca revire ve acile gitmeme rağmen herhangi bir etkide bulunulmamıştır. Hiç kontrole götürülmedim. Kaldı ki enfeksiyon hastasıyım ve iltihap durmamaktadır. İdareye defalarca söylememe rağmen herhangi bir şey yapılmıyor. Sağlık durumum şu an beni çok etkiliyor ve hukuki yoldan yapılabilecek hususlarda katkınızı istediğimden size bu faxı yolluyorum. İçinde bulunduğum sağlık problemleri beni olumsuz anlamda bu kadar etkilemese sizin vaktinizi de almak istemezdim. Bu ameliyatı geçen yıl olmam gerekirken kurum idaresi keyfi olarak ameliyatımı yaptırmadığı gibi şimdi de ameliyat sonrası kontrolümü yaptırmıyor. Konuya dair gerekli kurumlara da defalarca dilekçe de yazdım ancak hiçbir dönüş yapılmıyor. Sağlık noktasında gereken hassasiyet hiç gösterilmiyor kurumda, ciddi durumlar olduğunda dahi sıradan yaklaşıyor. Şu an enfeksiyonum ciğerime de vurmuş durumda. Sizden belirttiğim bu hususlarda gereken hukuki başvuruları yapmanızı ve konuyla yakından ilgilenmenizi bekliyorum. Rica ediyorum konunun üzerinde durun çünkü durum aciliyet arz ediyor. Kendinize çok iyi bakın. Hoşçakalın.”

- **Z. O. (Antalya S Tipi)**

10.08.2022 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan S. O.: “Merhaba ben Z. O.’nun annesiyim. Z. yaklaşık 3 aydır kafeslerde tutuluyor. Çok kötü muamele ve işkence görüyorlar. Paralarını vermiyorlar. Kafalarına göre kapıları kapatıp açıyorlar. Kafalarına göre yiyecek veriyorlar. Çok zor durumdalar. 15 gün önce aradı durumunun çok kötü olduğunu söyledi. Bugün aradı 7 arkadaşı ile kafesleri kırdıkları için her birine 100 günlük hücre cezası vermişler. Kendilerine çok kötü muamelede bulduklarını söyledi. Yardımcı olursanız çok iyi olur.”

- **M. A. (Tekirdağ F Tipi 2 Nolu Kapalı Cezaevi)**

11.08.2022 tarihinde Adana şubemize giderek başvuruda bulunan G. A.: “07.07.2022 Tarihinde cezaevinde yatan oğluma iç çamaşırı, çorap ve ayakkabıyı kargo ile yolladım. Kargo bir hafta sonra geri geldi. Kargonun geri gelme sebebini kargo şirketine sorduğumda bana cezaevinin kargoyu kabul etmediğini söyledi. İkinci bir sefer daha 04.08.2022 de bir daha aynı paketi tekrar yolladım ancak bir hafta sonra o kargonun da geri geldiğini öğrendim. Kargoyla gönderdiğim eşyalar cezaevi şartlarına uygun şeylerdi. Bilinçli bir şekilde kargolarımın engellediğini düşünüyorum. Her şey usule uygun olmasına rağmen cezaevi niye oğlumun eşyalarını ihtiyacı olduğu halde vermiyor.”

- **T. G., S. G., E. G. (Malatya E Tipi Cezaevi)**

15.08.2022 tarihinde e-mail yoluyla başvuruda bulunan M. G.: “06.05.2022 tarihinde babam T. abilerim S. ve E. tutuklandı olay abim ve arkadaşı arasında gerçekleşti. Aralarında çıkan tartışma sonrasında arkadaşı olan Y. adam toplayarak 5 kişi evimize baskın düzenlediler çıkan arbede sonucunda tanımadığımız baskına gelenlerden biri sırtından bıçaklandı ve hayatını kaybetti. Suç ailemin üzerine atıldı. Baskına gelenler olay sabahı olmadan karakol tarafından serbest bırakıldı ve ailem nöbetçi mahkemeye sevk edilerek tutuklandı karakolda ailemi ayaküstü bir doktor getirerek muayene ettiler. Yaklaşık 4 aydır ailem suçsuz yere içerde yatıyor. Henüz mahkeme olmadı babam kanser hastası 10 yıldır ilaçlar ve kontroller ile ayakta duruyor. Şu an hiçbir suçu yokken içerde zor durumda ayakta duramıyor lütfen yardım edin. Hastalığı orda ilerler kötü durumda ailemin hiçbir suçu yok baskına gelenler dışarda ellerini kollarını sallayarak geziyor

İçerde suçsuz yere yatan ailem ve kanser babam için adalet istiyorum.”

- **S. I. (Kocaeli Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi)**

15.08.2022 tarihinde hapishaneden mektupla başvuruda bulunan S. I.: “*İnsan Hakları Derneği Emekçileri Merhaba, Öncelikle çalışmalarınızda başarılar diler, buradaki tüm arkadaşlarımla selam ve sevgilerini iletirim. Nasılsınız? Umarım iyisinizdir. Size burada yaşadığımız ve tüm hapishanelerde olan bir sorundan bahsetmek istiyorum. Hastaneye ve mahkemeye giderken tek kabinli hücre tipi adeta hayvan kafeslerine benzeyen ring araçları geliyor. Bu araçlarda tek kişilik bölümler o kadar küçük ki, içine bir sandalye sığıyor, hareket etmek mümkün değil ve ayağa kalkamayacak kadar alçak. Adeta bir mezar gibi dar ve havasız. O kadar havasız ki bu araca sağlıklı binen kişi hasta olarak iniyor. Zaten akciğer sorunları olan, astımı veya klostrofobi, panik atağı olanın binmesi mümkün değil.*

*Aynı hücrede bulunan kişilerin bile ayrı ayrı kabinlere konulması tecrütten ring aracında bile sürdürülmesidir. Bu durumu kabul etmeyen biz siyasi tutsaklar sürekli geri dönüyor, hastaneye gidemiyoruz. Bu yüzden var olan hastalıklar öğrenilmiyor, bilinen hastalıklar da ilerliyor. Örneğin zaten geç randevu tarihi verilen dış bölümüne giderken tekli ring gelmesiyle süreç uzuyor ve dış kayıpları yaşanıyor. Burada birçoğumuz 20-30 yıllık tutsak. En kısa tutsaklığı olan benim ve 10 yıldır içerideyim. Hapishanede insanların sağlığı zaten çok kolay bozulur. Açlık grevlerinde yaşanan tahribat, sürgün sevkler, hücre cezaları, süngerli hücreye götürülme vb. sırasında yaşanan darplar hastalıkları arttırır ve doktorların **sırf hapishanedeyiz diye bütün hastalıkları strese bağlayıp yeterli inceleme yapmaması var olan sağlık sorunlarının hızlıca ilerlemesine neden olur.***

Örneğin: A. O. K. doktora böbreğinin ağrıdığını söylediğinde doktordan “Efendi, böbreğinde sorun olsa yüzünün rengi böyle mi olurdu” cevabını almış, tetkik yapılmamış ve A. O. K.’de böbrek kanseri ilerlemiş, ancak 3.evrede iken kanser teşhis edilmiştir. Ayrıca “pandemi var” denilerek acil denemeli ameliyatı ertelenerek kanserin yarattığı tahribat arttırılmıştır. Zaten tedavi hakkı, süreçleri çok zor iken bir de tek kabinli ring nedeniyle gidemiyoruz.

S. B. ve G. Y. da bu yüzden ölüm orucunda ve ölüm orucunun 237.günündeler. Artık her an hayatını kaybedebilir onlar ve biz de 8 Ağustos tarihinde onlara destek amaçlı 30 günlük açlık grevinde başladık. Açlık grevi işemize ise istediğimizin dışında geliyor. Bize tüketmediğimiz, süt, ayran, meyve suyu gibi besleyici gıdalar gönderiliyor. İşemiz böyle verilerek yaptığımız açlık grevi eylemini cezalandırmaya ve bunu psikolojik işkencenin bir aracı olarak kullanmaya çalışılıyor.

Bu konuda sizden beklentimiz duyarlı olmanız ve alimizden geleni yapmanızdır. Sessiz ve duyarsız kalmayacağınıza inanıyor, sevgi ve selamlarımı iletiyorum. İyi çalışmalar.”

- **E. P. (Denizli T Tipi Cezaevi)**

15.08.2022 tarihinde hapishaneden mektupla başvuruda bulunan E. P.: “*Merhaba.*

Umuyor ve diliyorum ki iyisinizdir. Yaşanan kimi hususlar söz konusu. Bu hususları şikayetlendirmenizi istiyorum.

Nisan ayından bu yana gerek size gerekse milletvekillerine yaşanan sorunları yazmaktayım. Bu şikayetler en nihayetinde bakanlığa tevkif evlerine dolayısıyla buraya da gelmektedir fakat kurum 1.müdürü ve Fahri isimli başgardiyen baskı, keyfiyet ve özel uygulamalarına, sorunları çözmek için hukuki hakları tahsis etmemek için inat etmekte.

Özellikle 19 Temmuz’da cezaevi savcılığına kimi hususlarda şikayette bulduktan sonra gerek söylemlerle gerekse de uygulamalarla “neden şikayetçi oluyorsun”a evirtiliyor.... 21 Nisan’da olduğu gibi Haziran ayında olduğu gibi kendisine yazılan dilekçelere sorun yok algısı çizip kapatıyorlar. ... Şimdilerde ise tarafsız koşula gideceksin baskısı yaptırılıyor. ...Ekleme

istediğim bir diğer husus ise; revir birimidir. ... işleyişi hiç de normal değil.

2 Ağustos'tan bu yana açlık grevindeyim. Tıp ilkelerine değil kurum 1.müdürünün etkin ve inançsal aidiyetlerini hedef alan sözlerinin tesiri altında kalan kurum doktoru, sağlıkçılar E. ve O. 4 Ağustos'tan bu yana B1, B2 (ayrı ayrı) yazmamaktadırlar. Belli ki vitamin eksikliğinin olumsuzluğunu yaşamam için Hücre kapısında ölçüm oluyor. Bu durum dostlar çarşıda görsün diyerdir. ...Bağımsız bir doktor grubunun ölçümlere katılmasını istiyorum...Akabinde, adlilerle aynı yerde zoraki tutmaktalar. ...Mayıs ayında tekli odalarda spora çıkabilir istemiyle dilekçe yazdım engellendi. Kanuni hak olan dilekçeler engelleniyor. ...5 Temmuz'da revire dilekçe yazdım cevap verilmedi. Şikayet edince sen nasıl beni şikayet edersin ...

... Mektubumda bahsettiğim husular ile ilgili başvuru yapmanızı istiyorum.”

- **M. E. (Silivri 9 Nolu Cezaevi)**

19.08.2022 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan A. E.: “Merhabalar.

Kardeşim M. E. Silivri Ceza ve İnfaz Kurumu'nda siyasi hükümlü olup 9 Nolu'da hücrededir. Yaklaşık 6 ay kadar önce koğuşa geçmek için dilekçe vermiş fakat halâ herhangi bir cevap alamamıştır. Ayrıca bir süredir revire çıkma isteğini birkaç kez bildirmiş olsa da revire çıkmasına izin verilmemiştir. Kendisi dün bizi arayıp bu durumu protesto ettiğini ve bunun neticesinde de gardiyanların hakaret ve fiziki şiddetine maruz kaldığını bildirmiş ve sizden yardım istememizi rica etmiştir. Bu keyfi ve insanlık dışı uygulamaların durdurulması için bir avukatınız kendisiyle görüşme ve kamuoyu oluşturma olanağı olursa olumlu sonuç alabileceğimizi sanıyorum. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederiz. İyi çalışmalar.”

- **C. T. (Silivri 5 Nolu L Tipi Cezaevi)**

22.08.2022 tarihinde hapishaneden mektupla başvuruda bulunan C. T.: “Sayın İnsan Hakları Derneği Emekçileri,

. ... 2019 yılından bu yana Silivri 5 Nolu L Tipi Cezaevinde tutuklu olarak kalmaktayım. Nüfus kayıtlarına göre 1959 doğumlu gözükiyorum. Fakat 1977 yılında mahkeme kararı ile yaşımı 3 ya da 4 yaş küçültmüştüm. Bu konu ile ilgili mahkeme kararım mevcuttur. Yani ileri bir yaştaayım. Dışarıda iken ciddi bir sağlık sorunlarım olmamasına rağmen tutukluluk sürecimle birlikte ciddi boyuta ulaşan sağlık sorunları yaşamaya başladım. Tutuklanmam ile birlikte, alt çene diş protezimi kullanamadığım için sindirim ve mide sorunları yaşıyorum. Bunun yanında hipertansiyon tanısı ile sürekli ilaç kullanıyorum. Var olan bel ve boyun fıtığım hapishanede oldukça ağırlaştı. Kas ve iskelet sistemimde ciddi sorunlar yaşıyor ve yürümekte zorlanıyorum. Tek başıma herhangi bir eşyayı kaldıramıyorum. Ellerimi kullanmakta sorunlar yaşıyorum. Örneğin bir pet şişenin kapağını dahi tek başıma çevirip açamıyorum. Bunların yanı sıra KOAH tanımda mevcut olup bunun için de düzenli olarak ilaç kullanıyorum. KOAH hastalığımın hangi aşamada olduğunu bilmiyorum fakat birçok kez ciddi nefes darlıkları yaşıyorum.

Kimi zamanlar aldığım ilaçlar yeterli gelmemekte ve acile kaldırılmam gerekmektedir. Her iki böbreğimde birinde 5cm, birinde 8 cm olmak üzere niteliğini bilmediğim (iyi huylu-kötü huylu) iki kist mevcuttur. Bu da birçok idrar yolu sorunu yaşamama sebebiyet veriyor.

Yaşadığım mide rahatsızlığından ötürü sabaha kadar uyuyamıyor, sindirim sorunu yaşadığım için boğulacak gibi hissediyorum. Su dışında ne yemek yersem yiyeyim sindiremiyorum. Yemeği sindiremediğim için çoğu gece gidip zorla kendimi kusturmak ve yediğim her şeyi atmak zorunda kalıyorum.

Bağırsak sistemimde de ciddi sorunlar yaşıyorum. İlaç kullanmadan gaita çıktısı mümkün olmuyor. Bazen ilaçlar da fayda etmiyor. Tüm bu hastalıklarımın ötürü sürekli ilaç kullanmak zorundayım. Yatağımın ucunda iki kocaman ilaç kutusu ile hayatta kalmaya çalışıyorum. Sözüünü

ettiğim tıbbi hastalıklarına dair tüm dokümanlara e-nabız sisteminden ulaşılması mümkündür. Kızım R. bu konuda talep etmeniz halinde size tıbbi belgelerimi ulaştırabilir. Ne yazık ki kızımın telefonunu hatırlayamadığım için buraya yazamıyorum. Fakat kendisi görüşte TİHV Van ofisinde çalışan B. hanımla iletişim bilgilerini almışlardı. Onun üzerinden kızıma ulaşmanız mümkündür.

Tutuklu bulunduğum süre zarfında iki kez cezaevi, müdürlüğü tarafından kampüs hastanesine ve Silivri Devlet Hastanesine tüm kontrollerim yapıldıktan sonra Adli Tıp Kuruma sevk edildim. Bu sevklerden biri 2020 yılının Haziran ayında, biri de 2021 yılının Temmuz ayında gerçekleşti. Her iki sevkimin sonucu da tarafıma bildirilmedi. Sonucu öğrenmek için yazdığım dilekçelere de ne yazık ki yanıt alamadım.

Günden güne hastalıklarımın şiddeti artmakta ve yaşamımı tek başıma idame etmem zorlaşmaktadır. Adli Tıp Kurumuna yeniden sevkimin yapılmasını istiyorum ve bu konuda sizlerin bilgi ve desteğine başvuruyorum.

Halihazırda kaldığım cezaevinde 7 kişilik koğuştta 44 kişi kalıyoruz. Temizlik, hijyen ve gürültü konusunda çok ciddi sorunlar yaşıyorum. Tuvaletler sadece alaturka modelinde. Dizlerimi kırmakta ve oturmakta zorlandığım için tuvalet konusunda ciddi sorunlar yaşıyorum. R Tipi bir cezaevine sevk olup olmayacağıma şayet olabiliyorsam koşularının nasıl olduğunu da merak ediyorum bu konuda sizlerden destek bekliyorum.

Sizlerden gelecek cevap mektubunu en kısa sürede alacağımı ümit ediyorum. İnsan hakları mücadelenizde başarılar ve kolaylıklar diliyorum.”

- **E. K. (Bafra T Tipi hapishanesi)**

23.08.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan A. K.: “Mağdurun E ‘nin annesinden aldığım bilgilerle olayı anlatıyorum; Arkadaşım 3 Aralık 2021’de gözaltına alındı. 6 Aralık 2021’de tutuklandı. Yaklaşık 9 aydır Bafra T Tipi hapishanesinde kalmakta. İddianamesi hala hazırlanmamış durumda. Sadece itirafçı birinin dediğine dayanarak tutuklu bulunmaktadır.

Bafra T Tipi hapishanesinde ise sistematik olarak psikolojik, fiziksel işkenceye uğramaktadır. Bu işkenceler jandarma, cezaevi müdürü tarafından gerçekleştirilmektedir. Buna cezaevi doktoru darp raporu vermeyerek de dahil olmuş durumdadır. Sürekli arama bahanesiyle kaldığı yere basılıp mektuplarına, eşyalarına el konulmaktadır. **78 gündür açlık grevinde.** Son saldırıdan (22.08.2022) sonra konuşmakta zorluk çektiğini ve vücudunda morluklar olduğunu annesi bildirmektedir. E.’in saldırı görüntüleri de mevcuttur. Ailede de ben de E.’in başına geleceklerden korkuyoruz.

Başka bir hapishaneye sevk, işkence edenlere işkencelerden dolayı soruşturma yapılması, ilgili avukatın dilekçe vermesi, iddianamesi bir an önce hazırlanıp mahkemeye verilmesini talep ediyorum.”

- **S. E. Ç. (Tarsus Kadın Kapalı Cezaevi)**

27.08.2022 tarihinde e-mail yoluyla başvuruda bulunan H. Ç.: “Ben hükümlü S. E. Ç.’in eşi H. Ç.. Eşim S. bundan tam bir yıl önce sağlık sorunları nedeni ve dosyasındaki esas bozuklukları nedeni ile 3 yıl tutukluluktan sonra tahliye edildi. Bundaki en büyük etken, ceza evinde kaldığı bu süre zarfında sağlık açısından ciddi rahatsızlıklarının oluşması oldu ki bu süre zarfında oluşan hastalıklarından kaynaklı heyet raporu da almıştı. Lakin bu yılın 7. ayın 4 ünde 7 yıl 6 ay hükmü kesinleşince tekrardan cezaevine götürüldü. Kendisi zaten tedavi görmekteydi bu raporlarında da mevcuttur. Yüksek hipertansiyon, aşırı anemi , kanda enfeksiyon, vücutta enfeksiyon, kapalı ortam alerjisi buna bağlı vücutta yaralanma(sonrasında lekelenme)göğüste kitle, kalp damar rahatsızlığı(ki bunun daha ne tür bir rahatsızlık olduğu bilinmiyor)gözde miyop varlığı, bel fıtığı, mide bağırsak sorunu(ciddi anlamda bunu yaşamaktadır) yani kendisi dışarıda yoğun bir tedavi

süreci geçirmekteydi. Cezaevine alındıktan sonra bu rahatsızlıklarından ve tedavi süreci için İNFAZ ERTELEME isteğimiz ve talebimiz savcılık ve yetkili merciler tarafından anlık bir biçimde reddedilmiştir. Kendisi şu an sağlık açısından en son olması gereken yerde, sağlığı ciddi tehlike altında. Cezaevi koşulları asla orda kalması için elverişli bir ortama sahip değil. ...Kendisi Tarsus kadın kapalı cezaevinde bulunmaktadır. Kendisi daha önce de Van T tipi ve Diyarbakır t tipi kadın kapalı cezaevinde bulunmuştur. Bu süreçlerde aldığı heyet raporlarını da whatsapp üzerinden bana verilen telefon numarasına göndereceğim. S. E. Ç. ilk tutukluluk sürecinde sizlerin de denetlediği bir tutukluydu. Eşim hakkında belirtebileceğim bunlar, lazımı halinde bilgilerimi sizlere arz edeceğimi ve bunun için ne gerekiyorsa yapacağımı belirtmek istiyorum. Sizlerin bizlere destek sunmanızın talep ediyoruz ve başarılar diliyoruz.”

- **E. P. (Denizli T Tipi Cezaevi)**

31.08.2022 tarihinde hapisshaneden mektupla başvuruda bulunan E. P.: “Merhaba. Umuyor ve diliyorum ki iyisinizdir. Beni soracak olursanız ben de iyiyim yaşanan kimi hususlar var. Bu hususları sizinle paylaşmak sizin de adıma başvuru yapmanızı istiyorum.

Burada sorunlar hak ihlalleri boyutunu da aşmış artık. Kin güden tepki örgütlemeleri ve güç ve yetkilerin tahakküm aracı olarak kullanılmasından bahsedilebilir. ...Evet şikayetler yapılıyor değişen bir şey yok aynı sorunlar devam ediyor. Bir ekip oluşturulmuş ve bu ekipçe özel uygulamalar yapılıyor. ...Şikayet etmeyeceksin, bize karşı hak aramayacaksın ...zaman zaman sorunları idareye de söyledim değişen bir şey olmadı. ...Sağlık alanında yaşanan sorunları birçok defa ifade ettim. İlgileneceğiz diyorlar geçiştiriyorlar. ...Araştırma yapılana kadar sorunların ifade edeceğim. Haklarımı dilediğince kısıtlanabiliyorsa o zaman hakkımı aramaya devam edeceğim....Raporlu ilaçlarım yazılmadı, ...11 Mayıs'tan bu yana “canına okurum, ölümlü çıkar, görmezden gel, şikâyetçi olma” gibi tehdit organizasyonları düzenleniyor. Ziyaret, emanet para, birimlerden iş ve işlemlerden yararlandırılmıyorum yada sorun yaşanıyor. İşlenen suçlar araştırılmıyor üzeri örtülüyor. Hukukun normları rafa kalkmış sorunlar çok basitçe üretilip suç işleniyor. Bahsettiğim bu sorunları şikayetlendirmenizi istiyorum.”

- **S. E. (Siirt Cezaevi)**

31.08.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan R. E.: “Kızım S. E. 2015'te Siirt'te gözaltına alınarak tutuklandı. Kızım 15 yıl ceza almıştır. Yaklaşık 7 yıl cezaevinde hükümlü olan kızım Sevim ile yaptığım telefon görüşmemde **30.08.2022 tarihinden itibaren adil yargılama talebi ile ölüm orucuna başladığını söyledi**. Kızım koğuş arkadaşlarıyla anlaşamadığı için kendi talebiyle yaklaşık 1 buçuk 2 aydır tekli hücrede kalmaktadır. Kızımın sağlık ve psikolojik sorunlarını olduğunu düşünmüyorum. 1 ay önce yaptığım açık görüşte Bakırköy, Silivri ya da Tekirdağ hapisshanelerine sevk talebi reddedilmiş. Sevk talebinin reddedilmesinden kaynaklı ölüm orucuna başlamış olabilir. Kızımın sağlık durumundan endişeliyim. ÖHD'den gidip görüş yapmaları noktasında destek istedim. Tüm demokratik kurumların kızımın sorununa sahip çıkılmasını talep ediyorum.”

Eylül 2022

- **E.P: Denizli T tipi cezaevi**

03.09.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan S. İ.: “30 Ağustos Salı günü saat 15.30-16.00 arasında Denizli T tipi cezaevinde tutulan oğlum E. P. 'ın kapalı görüşü için içeriye girmek istediğim esnada x ray cihazını geçtikten sonra son arama noktasında kadın gardiyan kabinde tişörtümü çıkarmaya çalıştı. İzin vermeyince çorap ve ayakkabımı çıkarttırdı.

Dokunmadan (göğüslerime) aramasını söyledim tişörtümü çıkarmaya çalıştı. Bir taraftan da bağırarak sorun yaratmak ve beni görüş alanına almamak için gardiyanları toplayıp sorun yarattığını iddia etti. Üstümü araması gerektiği gibi aramasını tekrar hatırlattım. Çorap ve ayakkabımı çıkarttırdı. Erkek gardiyanda sürekli sorun yaratıyorsun gelme dedi. Sorun yaratan ben değilim sizsiniz deyince de tekrar bağıştılar. Görüş kabininin önüne kadar gelerek 3 erkek bir kadın gardiyan arkamdan geldi. Psikolojik baskı uyguladılar. İstedğin yere şikayet et diyerek tehdit edildim.Hukuki destek talep ediyorum.”

- **H. T. A. (Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi)**

03.09.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan M. A.: “2001 yılında ev baskınında alınan oğlum 11 gün ağır işkence gördü ve bu gördüğü işkencelerden kaynaklı hapisanede 4 ay hafıza kaybı yaşadı. 2004 yılına kadar devam eden hafıza kaybı dönem dönem tekrarlıyor. Cumhurbaşkanlığından bana gelen mektupta oğlumun normal cezaevinde kalması için imza istediler ve bu imzayı atmama rağmen f tipinde kalmaya devam ediyor.2007 yılından bu yana tekli hücrede tutuluyor. Elimizde hapisanede kalamaz raporlarına karşın halen cezaevinde tutuluyor ağır şartlarda. Bu raporlar da Bakırköy Ruh ve Sinir Hastanesi ve Bayrampaşa’da mevcuttur.Şizofreni- hafıza kaybı- işkence kaynaklı beyinde hasar nedeni ile ameliyat olması lazım. Lakin hapisane idaresi de dahil olmak üzere tedavisi engelleniyor. Avukatla oğlumun görüşülmesi, sağlık sorunları nedeni ile durumunun giderilmesi, hasta tutsaklar listesine alınmasını talep ediyorum.”

- **B. K. (Silivri 7 Nolu L Tipi Cezaevi)**

03.09.2022 tarihinde hapisaneden mektupla başvuruda bulunan B. K.: 29.01.2016 tarihinden bu yana 2014/284 Esas- Karar no: 2014 /487 nolu dosya üzerinden Muş 1.Ağır Ceza mahkemesi hakkımda müebbet hapis cezası verdi. Şu an cezamı hükümlü olarak infaz etmekteyim. Ancak dosyada tanık ve şahitlerin beyanları, tanık M. Ç. 14.11.2005 saat 15-30 dk hastanedeki kolluk kuvvetlerine vermiş olduğu ifadesi otopsinin kanunlara uygun yapılmamış olması. Dinlenmemiş görgü tanıkları. 16.03.2007 tarihli görgü tanığı R. Ç.’in beyanı olayda kullanıldığı iddia edilen cismin ATK ve Kriminal incelemesinin yapılmamış olması vb. gibi nedenlerden delil yetersizliği olduğu halde sadece mahkeme ve savcılık makamı ve kendi şahsi avukatlarım tarafından ciddi şekilde mağduriyet yaşadım ve yaşıyorum. Neticede itibari ile sizinle ve hukukçularınız ile uygun gördüğünüz tarih-gün içinde detaylı şekilde mağduriyetim hakkında görüşme k istiyorum. Bu konuda gereğinin yapılmasını arz ve talep ederim. “

- **N. I.: Bodrum S tipi cezaevi**

06.09.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan N. I.: “Oğlum 2016’dan beri cezaevinde, politik mahpustur. Şimdiye çok kere farklı cezaevlerine sürgün sevk edildi. En son 5 ay önce Diyarbakır D tipi cezaevinden Bodrum S tipi cezaevine sürgün sevk edildi. Buraya beraber sevk edildiği arkadaşlarıyla birlikte geldiklerinden beri tek kişilik hücrede tecritte tutuluyorlar. Burada ayrıca hastane ve revir sevklerinde ağız içi araması dayatılmasına maruz bırakılıyorlar. Bunu kabul etmediklerinde dayak ve işkenceye maruz bırakıldıklarını ve hastane sevklerinin bu yüzden yapılmadığını, spor ve sosyal aktivelerden çok kısıtlı faydalandırıldığını ilettili. Diğer mahpuslarla tüm iletişimlerini koparıldığını ilettili. Daha önce aynı hak ihlalleri nedeniyle insan hakları savunucuları, baro avukatları ve milletvekillerinden oluşan bir heyet cezaevini ziyaret etmişse de tamamıyla keyfi bir şekilde mahpusların hak ihlallerine neden olan cezaevi müdürü kendileriyle görüşmemiştir. Oğlum ve arkadaşları hücrede tutuldukları için kendilerine gönderdiğimiz eşyalarda kendisine verilmiyor. Kantin fiyatları çok pahalı olduğu için ihtiyaçlarını karşılayamıyorlar. Oğlum ve arkadaşlarının uğradığı hak ihlallerine karşı derneğinden yardım talep ediyorum.”

- **A.D. (2 Nolu F Tipi Kandıra Kapalı Cezaevi)**

09.09.2022 tarihinde hapishaneden mektupla başvuruda bulunan A. D.: “Bu yaptığımız başvuru doğrultusunda yönetmenlikte belirtilen görüntülü ve sesli telefon görüşmesi hakkında süre bakımından yapılan değişikliklerden yararlandırmak istiyoruz. Ayrıca birçok hükümlü ve tutuklunun aileleri maddi ve manevi açıdan her hafta kapalı ve ayda bir açık aile ziyaretine gelmeleri imkânsızdır. Dolayısıyla da bu durumun göz önünde bulundurularak ve Adalet Bakanlığının hükümlü ve tutuklunun el kitabında bile telefon hakkı haftalık 30 dakika olduğu yazıldığına önemle uygulanmasını istiyoruz. Bu kitap cezaevinde biz hükümlü/tutuklulara dağıtıldığı halde bu haktan yararlandırılmıyoruz. Bu haksız, hukuksuz ve ayrımcılığa son verilmesini talep ediyoruz.”

- **C. S.: (2 Nolu F Tipi Kandıra Kapalı Cezaevi)**

09.09.2022 tarihinde hapishaneden mektupla başvuruda bulunan C. S.: “Bu yaptığımız başvuru doğrultusunda yönetmenlikte belirtilen görüntülü ve sesli telefon görüşmesi hakkında süre bakımından yapılan değişikliklerden yararlandırmak istiyoruz. Ayrıca birçok hükümlü ve tutuklunun aileleri maddi ve manevi açıdan her hafta kapalı ve ayda bir açık aile ziyaretine gelmeleri imkânsızdır. Dolayısıyla da bu durumun göz önünde bulundurularak ve Adalet Bakanlığının hükümlü ve tutuklunun el kitabında bile telefon hakkı haftalık 30 dakika olduğu yazıldığına önemle uygulanmasını istiyoruz. Bu kitap cezaevinde biz hükümlü/tutuklulara dağıtıldığı halde bu haktan yararlandırılmıyoruz. Bu haksız, hukuksuz ve ayrımcılığa son verilmesini talep ediyoruz.”

- **H. K. (2 Nolu F Tipi Kandıra Kapalı Cezaevi)**

09.09.2022 tarihinde hapishaneden mektupla başvuruda bulunan H. K.: “Bu yaptığımız başvuru doğrultusunda yönetmenlikte belirtilen görüntülü ve sesli telefon görüşmesi hakkında süre bakımından yapılan değişikliklerden yararlandırmak istiyoruz. Ayrıca birçok hükümlü ve tutuklunun aileleri maddi ve manevi açıdan her hafta kapalı ve ayda bir açık aile ziyaretine gelmeleri imkânsızdır. Dolayısıyla da bu durumun göz önünde bulundurularak ve Adalet Bakanlığının hükümlü ve tutuklunun el kitabında bile telefon hakkı haftalık 30 dakika olduğu yazıldığına önemle uygulanmasını istiyoruz. Bu kitap cezaevinde biz hükümlü/tutuklulara dağıtıldığı halde bu haktan yararlandırılmıyoruz. Bu haksız, hukuksuz ve ayrımcılığa son verilmesini talep ediyoruz.”

- **S. Y. (2 Nolu F Tipi Kandıra)**

09.09.2022 tarihinde hapishaneden mektupla başvuruda bulunan S. Y.: “Değerli İHD çalışanlarına; Cezaevinde yaşadığımız kimi hak ihlalleriyle ilgili sizleri bilgilendirmek ve her zamanki gibi yardım ve dayanışmanızı talep etmek istiyoruz.

Sizlerin de bildiğiniz üzere, 5275 sayılı ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı hakkında kanununun 66.maddesinde 2021 yılında yapılan değişiklikle yönetmenliğin hükümlerine bakıldığında görüntülü ve sesli ile sadece sesli olmak üzere düzenlemeler yapılmış ve haftalık telefon süreleri 30 ile 60 dakika olarak belirlenmiştir. En önemli nokta ise yönetmenlikte herhangi bir “ayrım yapılır” diye ibare olmamasına rağmen aradan bunca zaman geçtiği halde halen haftalık telefon –ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri için 2 haftada bir olmak üzere- süresi 10 dakika ile sınırlandırılmıştır. Kaldığımız infaz kurumunda görüntülü telefon görüşmesi yapılması için herhangi bir çalışma da yapılmamaktadır. Oysa yönetmenlikte de belirtildiği üzere sesli haftalık telefon görüşmesinin dahi süresi 10 dakika değil 30 dakika olarak belirtilmiştir. Keza görüşçüsü söz konusu haftada gelmeyen hükümlü ve tutuklulara 30 dakikalık ekstra(görüş yerine) telefon hakkı tanınmıştır. Böylece söz konusu haftada 60 dakika telefonla görüşüleceğine dair düzenleme yapılmıştır. ...Dolayısıyla şu an birçok cezaevinde tutuklu/ hükümlüler haftada 30 ile 60 dakika

arasında değişen sürelerle telefon görüşmesi yaptırılırken; bazı hükümlü ve tutuklulara (özellikle de siyasi tutsaklara) bu sürede yalnız 10 dakika ile sınırlandırılmıştır. Bu süre ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri için iki haftaya çıkarılmaktadır. Söz konusu bu durum Anayasanın 2. 10. Ve 11. Maddesiyle 5275 sayılı ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı hakkında kanunun 2.maddesiyle AİHS'nin 14.maddesine aykırıdır.

Sonuç ve talebimiz; Bu yaptığımız başvuru doğrultusunda yönetmenlikte belirlenen görüntülü ve sesli telefon görüşmesi hakkında yapılan değişikliklerden yararlanabilmemiz için gerekli mercilerde sizlerin de gerekli başvuruyu yapmanızı, yardımcı olmanızı diliyoruz. ... Bu haksız, hukuksuz ayrımcılığa son verilmesini istiyoruz. Konuyla ilgili duyarlılığımızı talep ediyoruz. Selam ve sevgilerimizle.”

• **M.A:(2 Nolu F Tipi Kandıra)**

09.09.2022 tarihinde hapisshaneden mektupla başvuruda bulunan M. A.: “Sizlerin de bildiğiniz üzere, 5275 sayılı ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı hakkında kanunun 66.maddesinde 2021 yılında yapılan değişiklikte yönetmenliğin hükümlerine bakıldığında görüntülü ve sesli ile sadece sesli olmak üzere düzenlemeler yapılmış ve haftalık telefon süreleri 30 ile 60 dakika olarak belirlenmiştir. En önemli nokta ise yönetmenlikte herhangi bir “ayrım yapılır” diye ibare olmamasına rağmen aradan bunca zaman geçtiği halde halen haftalık telefon –ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri için 2 haftada bir olmak üzere- süresi 10 dakika ile sınırlandırılmıştır. Kaldığımız infaz kurumunda görüntülü telefon görüşmesi yapılması için herhangi bir çalışma da yapılmamaktadır. Oysa yönetmenlikte de belirtildiği üzere sesli haftalık telefon görüşmesinin dahi süresi 10 dakika değil 30 dakika olarak belirtilmiştir. Keza görüşçüsü söz konusu haftada gelmeyen hükümlü ve tutuklulara 30 dakikalık ekstra(görüş yerine) telefon hakkı tanınmıştır. Böylece söz konusu haftada 60 dakika telefonla görüşüleceğine dair düzenleme yapılmıştır. ...Dolayısıyla şu an birçok cezaevinde tutuklu/ hükümlüler haftada 30 ile 60 dakika arasında değişen sürelerle telefon görüşmesi yaptırılırken; bazı hükümlü ve tutuklulara (özellikle de siyasi tutsaklara) bu sürede yalnız 10 dakika ile sınırlandırılmıştır. Bu süre ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri için iki haftaya çıkarılmaktadır. Söz konusu bu durum Anayasanın 2. 10. Ve 11. Maddesiyle 5275 sayılı ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı hakkında kanunun 2.maddesiyle AİHS'nin 14.maddesine aykırıdır.

Sonuç ve talebimiz; Bu yaptığımız başvuru doğrultusunda yönetmenlikte belirlenen görüntülü ve sesli telefon görüşmesi hakkında yapılan değişikliklerden yararlanabilmemiz için gerekli mercilerde sizlerin de gerekli başvuruyu yapmanızı, yardımcı olmanızı diliyoruz. ... Bu haksız, hukuksuz ayrımcılığa son verilmesini istiyoruz. Konuyla ilgili duyarlılığınızı talep ediyoruz. Selam ve sevgilerimizle.”

Z.P:(2 Nolu F Tipi Kandıra)

09.09.2022 tarihinde hapisshaneden mektupla başvuruda bulunan Z. P.: “İnsan Hakları Derneğine Sizlerin de bildiğiniz üzere, 5275 sayılı ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı hakkında kanunun 66.maddesinde 2021 yılında yapılan değişiklikte yönetmenliğin hükümlerine bakıldığında görüntülü ve sesli ile sadece sesli olmak üzere düzenlemeler yapılmış ve haftalık telefon süreleri 30 ile 60 dakika olarak belirlenmiştir. En önemli nokta ise yönetmenlikte herhangi bir “ayrım yapılır” diye ibare olmamasına rağmen aradan bunca zaman geçtiği halde halen haftalık telefon –ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri için 2 haftada bir olmak üzere- süresi 10 dakika ile sınırlandırılmıştır. Kaldığımız infaz kurumunda görüntülü telefon görüşmesi yapılması için herhangi bir çalışma da yapılmamaktadır. Oysa yönetmenlikte de belirtildiği üzere sesli haftalık telefon görüşmesinin dahi süresi 10 dakika değil 30 dakika olarak belirtilmiştir. Keza görüşçüsü söz konusu haftada gelmeyen hükümlü ve tutuklulara 30 dakikalık ekstra(görüş yerine) telefon

hakkı tanınmıştır. Böylece söz konusu haftada 60 dakika telefonla görüşüleceğine dair düzenleme yapılmıştır. ...Dolayısıyla şu an birçok cezaevinde tutuklu/ hükümlüler haftada 30 ile 60 dakika arasında değişen sürelerle telefon görüşmesi yaptırılırken; bazı hükümlü ve tutuklulara (özellikle de siyasi tutsaklara) bu sürede yalnız 10 dakika ile sınırlandırılmıştır. Bu süre ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri için iki haftaya çıkarılmaktadır. Söz konusu bu durum Anayasanın 2. 10. Ve 11. Maddesiyle 5275 sayılı ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı hakkında kanunun 2.maddesiyle AİHS'nin 14.maddesine aykırıdır.

Sonuç ve talebimiz; Bu yaptığımız başvuru doğrultusunda yönetmenlikte belirlenen görüntülü ve sesli telefon görüşmesi hakkında yapılan değişikliklerden yararlanabilmemiz için gerekli mercilerde sizlerin de gerekli başvuruyu yapmanızı, yardımcı olmanızı diliyoruz. ... Bu haksız, hukuksuz ayrımcılığa son verilmesini istiyoruz. Konuyla ilgili duyarlılığınızı talep ediyoruz. Selam ve sevgilerimizle.”

• **T.: (2 Nolu F Tipi Kandıra)**

09.09.2022 tarihinde hapisneden mektupla başvuruda bulunan A. T.: “İnsan Hakları Derneğine, Sizlerin de bildiğiniz üzere, 5275 sayılı ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı hakkında kanunun 66.maddesinde 2021 yılında yapılan değişiklikle yönetmenliğin hükümlerine bakıldığında görüntülü ve sesli ile sadece sesli olmak üzere düzenlemeler yapılmış ve haftalık telefon süreleri 30 ile 60 dakika olarak belirlenmiştir. En önemli nokta ise yönetmenlikte herhangi bir “ayrım yapılır” diye ibare olmamasına rağmen aradan bunca zaman geçtiği halde halen haftalık telefon –ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri için 2 haftada bir olmak üzere- süresi 10 dakika ile sınırlandırılmıştır. Kaldığımız infaz kurumunda görüntülü telefon görüşmesi yapılması için herhangi bir çalışma da yapılmamaktadır. Oysa yönetmenlikte de belirtildiği üzere sesli haftalık telefon görüşmesinin dahi süresi 10 dakika değil 30 dakika olarak belirtilmiştir. Keza görüşçüsü söz konusu haftada gelmeyen hükümlü ve tutuklulara 30 dakikalık ekstra(görüş yerine) telefon hakkı tanınmıştır. Böylece söz konusu haftada 60 dakika telefonla görüşüleceğine dair düzenleme yapılmıştır. ...Dolayısıyla şu an birçok cezaevinde tutuklu/ hükümlüler haftada 30 ile 60 dakika arasında değişen sürelerle telefon görüşmesi yaptırılırken; bazı hükümlü ve tutuklulara (özellikle de siyasi tutsaklara) bu sürede yalnız 10 dakika ile sınırlandırılmıştır. Bu süre ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri için iki haftaya çıkarılmaktadır. Söz konusu bu durum Anayasanın 2. 10. Ve 11. Maddesiyle 5275 sayılı ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı hakkında kanunun 2.maddesiyle AİHS'nin 14.maddesine aykırıdır.

Sonuç ve talebimiz; Bu yaptığımız başvuru doğrultusunda yönetmenlikte belirlenen görüntülü ve sesli telefon görüşmesi hakkında yapılan değişikliklerden yararlanabilmemiz için gerekli mercilerde sizlerin de gerekli başvuruyu yapmanızı, yardımcı olmanızı diliyoruz. ... Bu haksız, hukuksuz ayrımcılığa son verilmesini istiyoruz. Konuyla ilgili duyarlılığınızı talep ediyoruz. Selam ve sevgilerimizle.”

M. U.: (2 Nolu F Tipi Kandıra)

09.09.2022 tarihinde hapisneden mektupla başvuruda bulunan M. U.: “İnsan Hakları Derneğine, Sizlerin de bildiğiniz üzere, 5275 sayılı ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı hakkında kanunun 66.maddesinde 2021 yılında yapılan değişiklikle yönetmenliğin hükümlerine bakıldığında görüntülü ve sesli ile sadece sesli olmak üzere düzenlemeler yapılmış ve haftalık telefon süreleri 30 ile 60 dakika olarak belirlenmiştir. En önemli nokta ise yönetmenlikte herhangi bir “ayrım yapılır” diye ibare olmamasına rağmen aradan bunca zaman geçtiği halde halen haftalık telefon –ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri için 2 haftada bir olmak üzere- süresi 10 dakika ile sınırlandırılmıştır. Kaldığımız infaz kurumunda görüntülü telefon görüşmesi yapılması için herhangi bir çalışma da yapılmamaktadır. Oysa yönetmenlikte de belirtildiği üzere sesli haftalık

telefon görüşmesinin dahi süresi 10 dakika değil 30 dakika olarak belirtilmiştir. Keza görüşçüsü söz konusu haftada gelmeyen hükümlü ve tutuklulara 30 dakikalık ekstra(görüş yerine) telefon hakkı tanınmıştır. Böylece söz konusu haftada 60 dakika telefonla görüşüleceğine dair düzenleme yapılmıştır. ...Dolayısıyla şu an birçok cezaevinde tutuklu/ hükümlüler haftada 30 ile 60 dakika arasında değişen sürelerle telefon görüşmesi yaptırılırken; bazı hükümlü ve tutuklulara (özellikle de siyasi tutsaklara) bu sürede yalnız 10 dakika ile sınırlandırılmıştır. Bu süre artırılmış müebbet hükümlüleri için iki haftaya çıkarılmaktadır. Söz konusu bu durum Anayasanın 2. 10. Ve 11. Maddesiyle 5275 sayılı ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı hakkında kanunun 2.maddesiyle AİHS'nin 14.maddesine aykırıdır.

Sonuç ve talebimiz; Bu yaptığımız başvuru doğrultusunda yönetmenlikte belirlenen görüntülü ve sesli telefon görüşmesi hakkında yapılan değişikliklerden yararlanabilmemiz için gerekli mercilerde sizlerin de gerekli başvuruyu yapmanızı, yardımcı olmanızı diliyoruz. ... Bu haksız, hukuksuz ayrımcılığa son verilmesini istiyoruz. Konuyla ilgili duyarlılığınızı talep ediyoruz. Selam ve sevgilerimizle.”

E. P. (Denizli T Tipi Cezaevi)

12.09.2022 tarihinde hapisneden mektupla başvuruda bulunan E. P.: “Merhaba. Umuyor ve diliyorum ki iyisinizdir. Beni soracak olursanız iyiyim. Nisan ayından bu yana, yaşanan birçok hususu sizinle, mercilerle başvuru noktasında mektuplarımda bahsettim. Bazı hususlar yaşanmış olup bu hususları tekrar paylaşma ile birlikte, ...Son olarak defalarca söylenen fakat yapılmayan sağlık hakkı veya erişim koşulları kaldırılmıştır. Ben bu sorunların ve hak ihlalinin son bulmasını istiyorum. İyi çalışmalar.”

• H.D: (Tekirdağ 1 nolu F Tipi Cezaevi)

13.09.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan S. D.: “ H.D. Uzun yıllar cezaevinde kalması, gördüğü baskı, işkence ve 69 gün süren ölüm orucu eylemleri sonrası müvekkilimin sağlığı bozulmuştur. Yapılan tetkiklerde multiple miyelom (kemik iliği kanseri) tanısı konmuştur. Müvekkilimin sağlık durumu tek başına içeride hayatını idame ettirecek durumda değildir. Müvekkilimin hayati güvencesi bulunmadığına dair kaygılarımız var. Bir an önce hukuki ve tıbbi destek talebinde bulunmaktayız.”

• M. N. (Sakarya Cezaevi)

13.09.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan V. N.: “Temmuz 2020 tarihinde Kurban bayramında bir gün evimizde otururken kapıyı çaldılar açtık karşımızda bir grup genç gördük kardeşimiz M' ye saldırmak istediler biz şaşırarak sorduk konu nedir gruptan bir kişi dedi ki M. küçük kız kardeşime bir bisküvi vermiş ve hadi yukarı çıkalım demiş. O gün bütün mahalledeki millet toplandı ve bazı Türk gençler kardeşimi öldürmeye kalktılar polis de geldi Polis gelirken komşulara sordu M. nasıl bir insandır herkesin cevabı ahlaklı düzgün bir insandır dediler. M. 24 saat gözaltına alındı ondan sonra serbest bırakıldı lakin tam bir yıl her ay imzası vardı. M. gözaltına alınırken kızı tanımadığını söyledi hatta kız da M.'i bilmedi.

Şubat 2022 tarihinde M.'e bir tebligat geldi, müracaat etti maalesef M.'i cezaevine aldılar 2020 yılında şikayet eden çocukların ailesi çocukları öğretip çocuklar ifadelerini değiştirmişler. İlk zaman Maltepe cezaevine verildi sonra Sakarya cezaevine nakil edildi. Oğlumun üstüne iftira atarak oğlumun cezaevine verdiler oğlum mazlumdur bu konu için sizden ricam bana yardımcı olun Sakarya cezaevine girdiği günden bugüne kadar hiç oğlumla görüşmedim ve bizi hiç aramadı durumu nedir bilmiyoruz ihtiyacı var mı bilmiyoruz. Hukuki ve Kanuni destek noktasında talepte bulunuyoruz ve avukatlar barosundan bir avukat talebinde bulunuyoruz. Maddi durumumuz avukatın maddi karşılığını ödeme imkanımız yoktur. Cezaevindeyken savcı Temmuz'un 12'sinde serbest bırakılmasını söylemişti savcının söylediği tarih geldi ama M. serbest bırakılmadı şu an

yeni bir hüküm aldı 4 yıl 2 ay.”

- **Y. G.: Van Cezaevi**

14.09.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan M. M. G.: “Eylül başında Van’da bir operasyonda İçişleri Bakanlığı duyurusunda kardeşimin etkisiz hale getirildiğini öğrendik. Akibetini araştırırken 10 Eylül’de babamı arayan bir tutuklu yakını abisiyle yaptığı telefon görüşmesinde abisinin “buraya Y. G.’ü getirdiler ailesine haber verin, ailesinden para istiyor” demiş. Babam bir avukat yönlendirdi. Bu avukat cezaevine gitmiş. Aynı odada kalan tutuklu Y’yi 6 Eylül’de buradan aldılar hastaneye götürüyoruz dediler, bir daha getirmediler demiş. Kardeşimin nerede olduğunu ve sağlık durumunu öğrenmek için sizden yardım istiyorum.”

- **B. Ö. (2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi Tekirdağ)**

14.09.2022 tarihinde hapisneden mektupla başvuruda bulunan B. Ö.: ... “Yaşadığımız” Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yukarıda yazdığımız yasal haklarımız engellenmektedir. Haftalık ve rutin olarak on saat olması gereken ve bu hususta Adalet Bakanlığının mevzuatı bulunan sosyal etkinlik iki haftada birer kez ve sohbet üç saat, spor da bir saat ile sınırlı tutulmaktadır. Yani spora çıkarıldığımız hafta kesinlikle sohbete çıkarılmıyoruz.

Ağustos 2021 tarihinde TBMM’de yapılan düzenlemeye göre Ceza İnfaz Kanununa (Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin infazı hakkındaki kanun) İdare Gözlem Kurulu adlı düzenleme eklenmiş ve söz konusu kurulun esas görevi tutuklu ve hükümlüleri buldukları ceza infaz kurumlarında sosyalleşmeleri için iyileştirme programları hazırlamaları olarak düzenlenmiştir.

Farklı etkinlikler ki diğer tüm cezaevlerinde bu konuda farklı programlar idare bünyesinde görev yapan eğitim birimlerince “kurs” olarak organize edilen resim, ağaç işleri, eliş vb. etkinliklere kesinlikle çıkarılmıyoruz. Kurum kütüphanesi var ancak çıkarılmıyoruz. Hasılı, iki haftada bir sohbet ve bir de spor ve o da çıkarılırsak başka bir etkinlikten faydalanamıyoruz. Sohbet ve spor grup listesini idare hazırlıyor olup uzun süre aynı grup değişmeksizin faaliyetlere çıkarılıyor.

Sonuç olarak; yukarıda bilgilerinize sunduğum konu hakkında gerek Bakanlık ve gerekse kamuoyu nezdinde girişimde bulunmanızı talep ediyor, gereğini bilgilerinize arz ve rica ediyorum.”

- **S. K. (Gebze Kadın Kapalı Cezaevi)**

14.09.2022 tarihinde hapisneden mektupla başvuruda bulunan S. K.:” ...çalışmalarınızda kolaylıklar diliyoruz. Size dilekçe yazmamın sebebi de yine bir hak alma mücadelesidir. Hakları için ölüm orucu eylemi yapmak zorunda bırakılan S. B. ve G. Y.’dan söz ediyorum. Adil yargılanma hakkı ve hapisanelerde yaşanan hak ihlallerine son verilmesi talebiyle yaptıkları eylemin 250. Gününe yaklaşmışlardır. Sizlerin de çok iyi bildiği Adil Yargılanma hakkının ihlali, AYM ve AİHM başvurularında, ihlal kararı verilen davaların en başında gelmektedir. Hapisaneler, hak gaspının, keyfiliğin, psikolojik ve fiziki şiddetin önlenemez boyuta geldiği yerlerdir. Hemen her gün hapisanelerden tabutlar çıkmaktadır. Geçtiğimiz hafta yine en az 4 siyasi tutsağın cenazesi çıktı hapisanelerden. ...S. ve G.’ın ölmemesi için en temel, en doğal, en insani talepler olan taleplerinin bir an evvel kabul edilmesi için bir şeyler yapılmalıdır. Siz değerli insan hakkı savunucuları, hak alma mücadelesinin bir parça olan TİHV emekçilerinden aracı olmanızı talep ediyorum. Gereği için bilginize sunar, çalışmalarınızda kolaylıklar dilerim.”

- **H. Ş. (Aliğa Kadın Kapalı Cezaevi)**

16.09.2022 tarihinde derneğe gelerek yazılı başvuruda bulunan Ö. Ç.: “Haftalık telefon görüşünde ablam H. C. Aliğa Kadın Cezaevinde yaşanan (adli tutuklara dönük) hak ihlallerinden bahsetti. Adli tutuklu kadınlara cezaevi yönetimi tarafından kendilerine ve çocuklarına dönük psikolojik şiddetin olduğunu, yine adli tutukluların diğer adli tutuklu kadınlardan birkaçına taciz ve tecavüzde bulduklarını anlattı. Cezaevi yönetiminin adli tutuklu kadın ve çocuklarına yönelik

psikolojik tehdidin had safhada olduğunu beyan etti. Birkaç kadının baskılara dayanamadığını ve intihar ettiklerini söyledi. Kadınlardan birinin intihar sonucu felç kaldığını anlattı.”

- **F. Y.: (Silivri Cezaevi)**

22.09.2022 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan F. Y.: “Sayın başkanım cezaevinde yatan tutuklu ve hükümlülere haftada 10 dakikalık telefonla görüşme hakkı veriyorlar Bilhassa Silivri cezaevinden gelen telefonlarda bir türlü ses net gelmiyor. Cezaevinden değil de sanki düğün evinden gelir gibi acayip cızırtı cızurtu sesler geliyor. Her hafta aynı sorunla karşılaşılıyor. Konuşmalar arka arkaya yankılanıyor. Hiç bir konuşma anlaşılıyor. Bu telefon görüşmesinin ücretini de biz kendimiz ödüyoruz. Bu duruma bir çözüm bulunmasını en az 1000 mahkum ailesi adına talep ediyorum. F. Y. Saygılarımla

Sayın başkanım Silivri cezaevinde diğer bir sorunda diş hekiminin olmaması. Dişi ağrıyan tutuklu ve hükümlülere diş hekimi yok diye revire çıkmalarına izin verilmiyor. Veya diş hekimi varsa bile bu durumda ki hastalar sevk edilmemekle cezalandırılıyor. Adı üstünde cezaevi ya dişi ağrıyanlara ceza veriliyor. Koşullarda yaklaşık 40 kişi kalıyorlar yemek standart 15 kişilik veriliyor. Örnek olarak menüde etli taze fasulye yazmasına rağmen yemeğin içinde hiç et yok diyorlar. Verilen öğle yemeği 40 kişiye yetiemediği için akşam yemeği ile birleştirip günlük tek öğün yemek yiyoruz diyorlar. İnsan hakları derneği olarak sizden istirhamımız cezaevlerinde yaşanan sorunların ilgili makamlara iletilmesini talep ediyorum.”

- **İsim paylaşmak istemediler (1 .2.3.4 .5 Nolu L Tipi Silivri Cezaevi)**

22.09.2022 tarihinde whatsapp yoluyla başvuruda bulunan tutuklu aileleri: “Benim oğlumda ilk defa yemek listesini takip ediyorum. Oğlum dedi ki anne orda yazılanlara bakma etli sote diyor içinde hiç et yok köfte yazıyor hiç köfte yok suyundan sebzelerinden geliyor 30 kişiye 15 kişilik yemek geliyor. Paran varsa kantinden alırsın yoksa açsın dedi yavrım. Gelen yemeği masalara paylaşıyoruz kendimiz takviye yapıyoruz dedi. Ayrıca anne bu koşuğa sadece su siparişi verenler bile var diyor çocuğum. Yani paran varsa kantinde her şey yok sınırlı alabildiğini alırsın yoksa açsın. Arkadaşlar bu yemek konusu çok önemli evlatlarımız orda aç kalmasın. Milletvekillerine, çimlere, insan haklarına hep duyuralım herkesin bilgisi olsun.”

- **S. F. (Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi)**

26.09.2022 tarihinde hapisneden mektupla başvuruda bulunan S. F.: “... Ben bildiğiniz gibi 2 aydır tutukluyum. Maalesef iddianamemiz henüz savcılık tarafından yazılmadı yani mahkememiz daha belli değil. Size genel sağlık durumumla ilgili bilgi vermek isterim. Ben özofagus yani yemek borusu kanseriyim. Son bir yıl içerisinde kemoterapi ve radyoterapi gördüm. Daha sonra tedavi sürecim devam ederken 2 ay önce tutuklandım. Burada yaşadığım rahatsızlık üzerine revire çıktım ve daha sonra hastaneye onkoloji servisinde muayeneye gittim. Israrlarım üzerine doktor pet-ct çektirmem gerektiğini söyledi ve randevu alacağını söyledi. Yaklaşık 3 haftadır sırt ağrılarım, öksürük, göğüs ve kalp bölgemdeki ağrılarımdan dolayı röntgen ve EKG istememe rağmen doktor çektirmedi. Kollarımda gücüm olmadığını belirttim. Israrlarım sonucu sadece kan tahlili yaptırarak beni cezaevine geri gönderdi. Bu akşam itibari ile yaklaşık 2 hafta sonra yarın pet-ct çektireceğim. Tüm bu revir ve hastane sürecinde şu ana kadar tedavi sürecimle ilgili bana dönüş olmadı. En son dilekçe ile ilaç ve vitamin istedim. Bu istediğim vitaminler daha önce kullandığım vitaminler çünkü. 3 haftalık bu rahatsızlanma sürecimde günlük ihtiyaçlarımı koşu arkadaşlarımdan desteği ile karşılamaktayım. Kendimi iyi hissettiğim zamanlar olsa da genellikle vücut direncim düşüyor. Bundan sonraki süreçte tutuklu olduğum ve cezaevinde olduğum için hastalığının seyri nasıl devam eder bilemiyorum. Tedavimin cezaevi ortamında sağlıklı ve tedavi edici olacağını düşünmüyorum. Benim gibi kanser hastası ve yaşamsal destek alan tutuklu ve hükümlülerin dışarıda olup tedavi görmeleri gerekiyor. Bunu da sizin gibi ilgili, alakalı kişilerin

çok iyi anlayacağını düşünüyorum. Sağlık durumumla ilgili anlatacaklarım bunlar. Sizler gibi dayanışma içinde olan kişilerin ilgi ve alakası benim için çok değerli. İlgi ve alakanız için en içten duygularıyla tekrardan teşekkür ederim.”

- **D. A. (Maltepe L Tipi 2 Nolu Kapalı Cezaevi)**

28.09.2022 tarihinde hapisshaneden mektupla başvuruda bulunan D. A.: “...Ben 25 yıldır aynı mahallede oturmaktaydım. 15 yıl bu mahallede esnaflık yaptım. Ben mahallede sevilen esnaftım. ... karakoldan aradılar bir gün sonra gittim hakkınızda şikayet var bir kız çocuğunu taciz etmişsin, ben böyle bir şey olmadığını anlattım...Efendim ben çok mağdur oldum. Kişiliğimi şahsiyetimi bitirdiler onurumu, şerefimi karaladılar. Eşimin ve çocuklarımın başını öne eğdirdiler. Efendim hiçbir tane somut delilim yok....ceza almamı sağladılar. Efendim önce Allahım sonra da sizin adaletinize sığınyorum. 18 yıl 9 ay ceza aldım. “

F- BASIN TARAMASI YOLUYLA TESPİT EDİLEN HAK İHLALLERİ

Temmuz 2022

- 1 Temmuz 2022 - Abdullah Öcalan’ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi’nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş’ın aileleri ve vasileri tarafından yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 5 Temmuz 2022 - elektrik çarpması sonucu iki eli ve bir ayağı kesilmiş olmasına rağmen tedavisi tamamlanmadan, hakkındaki dava gerekçe gösterilerek tutuklanan Necdet Erik’in konulduğu İstanbul Maltepe 1 Nolu L Tipi Cezaevi’nde tedavisinin yapılmadığı öğrenildi.
- 7 Temmuz 2022 - Abdullah Öcalan’ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 7 Temmuz 2022- Abdullah Öcalan’ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi’nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş’ın aileleri ve vasileri tarafından yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 9 Temmuz 2022 - Bursa H Tipi Kapalı Cezaevi’nde tutulan hasta mahpus İdris Başaran’ın isteği ve iradesi dışında Antalya S Tipi Cezaevi’ne sevk edildiği öğrenildi.
- 17 Temmuz 2022 - Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Cezaevi’nde mahpuslara verilen yemeklerin az olduğu öğrenildi.
- 14 Temmuz 2022 - siyasetçi ve hasta mahpus Aysel Tuğluk ile ilgili Adli Tıp Kurumu tarafından üçünü kez “cezaevinde kalabilir” raporu verildiği öğrenildi.
- 19 Temmuz 2022 - Abdullah Öcalan’ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- Temmuz 2022 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kocaeli Gebze M Tipi Kadın

Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Ayfer Ayçiçek'in ilaçlarını infaz koruma memurlarının önünde içme dayatmasına maruz kaldığı ve bu dayatmayı kabul etmediği için ilaçlarının verilmediği öğrenildi.

- 21 Temmuz 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilliği ile görüşmek için 21 Temmuz 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 22 Temmuz 2022- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 22 Temmuz 2022 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 22 Temmuz 2022- İzmir Ödemiş Cezaevi'nde tutulan ve durumunun ağırlaşması üzerine hastaneye kaldırılan hasta mahpus ve Yargıtay eski üyesi **Mehmet Sait Demiröz'ün 22 Temmuz 2022 tarihinde hastanenin yoğun bakım servisinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.**
- 23 Temmuz 2022- Diyarbakır 2 Nolu Cezaevi'nde tutulan **Kadri Ekici isimli mahpusun konulduğu tek kişilik hücrede 23 Temmuz 2022 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.** Haberde cezaevi idaresinin ailesine Kadri Ekici'nin **intihar** ettiğini söylediği belirtildi.
- 22 Temmuz 2022- Cezaevlerindeki işkence ve diğer kötü muamele iddialarıyla ilgili olarak Adalet Bakanı 22 Temmuz 2022 tarihinde yaptığı açıklamada şunları belirtti: "Pek çok yerde işkence ve kötü muameleye dair haberler vesaireler zaman zaman yayımlanıyor, şunu açıklıkla ifade etmek isterim ki; Türkiye cezaevlerinde ve Türkiye'de işkence yoktur. Somut tek bir örnek kimse gösteremez (...) Hem adli yönden hem de idari yönden böyle bir vaka olduğu zaman biz üzerine kararlılıkla gidiyoruz, gitmekte de kararlıyız."
- 24 Temmuz 2022- Urfa E Tipi Cezaevi'nde tutulan **Mehmet Yılmaz isimli mahpusun 24 Temmuz 2022 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.** Haberde Mehmet Yılmaz'ın **intihar** ettiğini iddia edilmektedir.
- 26 Temmuz 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilliği ile görüşmek için 26 Temmuz 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 28 Temmuz 2022 - **26 Haziran 2022 tarihinde Metris Cezaevi'nde tek kişilik bir hücrede tutulan Ali Ataç isimli bir mahpusun intihar ettiği iddiasıyla hastaneye kaldırıldığı ve 29 Haziran 2022 tarihinde mahkeme tarafından tahliye edildiği öğrenildi.** Basında yer alan haberlerde Ali Ataç'ın beyin ölümü gerçekleşikten sonra tahliye edildiği ve ailesine hemen haber verilmediği belirtilmektedir.
- 28 Temmuz 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilliği ile görüşmek için 28 Temmuz 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.

Ağustos 2022

- 1 Ağustos 2022- **İstanbul Silivri 8 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan hasta mahpus Şükrü Tuğrul Özşengül'ün (54) geçirdiği kalp krizi sonrası 30 Temmuz 2022 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.**
- 1 Ağustos 2022- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 29 Temmuz 2022 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından

herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.

- 2 Ağustos 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 2 Ağustos 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 5 Ağustos 2022- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 5 Ağustos 2022 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 6 Ağustos 2022 - **İstanbul Metris R Tipi Cezaevi'nde tutulan yüzde 98 engelli hasta mahpus Serdal Yıldırım için Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılan infaz erteleme başvurusu hakkında Mardin Kızıltepe Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi tarafından "hastalık nedeniyle cezasının ertelenmesi toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturabileceği tarafımızca değerlendirilmiştir"** şeklinde görüş bildirildiği öğrenildi.
- 10 Ağustos 2022 - 29 Temmuz 2022 tarihinde tutulduğu **Batman M Tipi Kapalı Cezaevi'nde intihar girişiminde bulunduğu iddia edilen Taner Atmaca (25), tedavi gördüğü Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 9 Ağustos 2022 tarihinde yaşamını yitirdi.** Taner Atmaca'nın ailesinin cezaevi yönetimi hakkında suç duyurusunda bulunduğu, olayla ilgili görüntülerin kendilerine verilmesi talebinin ise kabul edilmediği öğrenildi.
- 10 Ağustos 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 9 Ağustos 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 11 Ağustos 2022 - **Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde 25 Aralık 2021 tarihinde başladığı açlık grevini ölüm orucuna çeviren Gökhan Yıldırım'ın sağlık raporu için 10 Ağustos 2022 tarihinde götürüldüğü Tekirdağ Şehir Hastanesi'nde refakatçisi olmak isteyen abisi Erkan Yıldırım'ın başvurusunun Covid-19 salgını gerekçesiyle reddedildiği, cezaevinde aynı koşu altında tutulduğu Serdar Polat ile ilgili avukatlarının başvurusunun da reddedildiği öğrenildi.**
- 11 Ağustos 2022 - **Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde, ölüm orucunda olan Sibel Balaç ve Gökhan Yıldırım'ı desteklemek için 1 Ağustos 2022 tarihinden bu yana açlık grevinde olan 6 mahpusa cezaevi idaresinin şeker vermediği öğrenildi.**
- 11 Ağustos 2022- İstanbul Silivri 5 Nolu L Tipi Cezaevi'nde maruz kaldıkları işkence ve diğer kötü muamele sonrasında 8 Nisan 2022 tarihinde intihar girişiminde bulunan 6 mahpustan **Ferhan Yılmaz'ın yaşamını yitirmesiyle ilgili olarak Silivri Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından açılan soruşturmanın 4 Temmuz 2022 tarihinde takipsizlikle sonuçlandığı öğrenildi.**
- 12 Ağustos 2022- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 12 Ağustos 2022 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 13 Ağustos 2022- **Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan %96 engelli hasta mahpus Zülfü Yıldırım'ın (68) 13 Ağustos 2022 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Cezaevi yönetiminin Yıldırım'ın ailesine ölüm nedeninin kalp krizine bağlı düşme olduğunu söylediği bildirildi.**

- 15 Ağustos 2022- **Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevi’nde tutulan Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Parti Meclisi üyesi Mehmet Candemir’in (60) 15 Ağustos 2022 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Cezaevi yönetiminin Candemir’in ailesine ölüm nedeninin kalp krizi olduğunu söylediği bildirildi.**
- 13 Ağustos 2022- **Anayasa Mahkemesi (AYM), Kocaeli Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi’nde tutulan demans hastası Aysel Tuğluk’un infazının ertelenmesi ve tahliyesi konusundaki başvuruya dair ara kararını 13 Ağustos 2022 tarihinde duyurdu.** AYM, ara kararda, infaz ertelenmesi ve tahliye talebini reddetti ve “tedbir kararı kapsamında başvuruçunun tedavisine devam edilmesinin yanı sıra, nöroloji ve psikiyatri polikliniklerinde düzenli bir şekilde muayenesinin sağlanmasına, hastalığının seyri ve ilerleme durumuna göre belirli aralıklarla cezasının infazının ertelenmesi ve tahliyesinin gerekip gerekmediğinin değerlendirilmesine” karar verdi. Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi’nde açılan Kobanê davasının 6 Ağustos 2022 tarihinde görülen duruşmasında mahkeme Aysel Tuğluk’un tahliyesine karar vermişti ancak başka bir davadan hükümlü olan Aysel Tuğluk tahliye edilmemişti.
- 15 Ağustos 2022 - Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi’nde 25 Aralık 2021 tarihinde başladığı açlık grevini ölüm orucuna çeviren Gökhan Yıldırım’ın sağlık durumunun tespiti için 12 Ağustos 2022 tarihinde Adli Tıp Kurumu’na (ATK) sevk edildiği öğrenildi. ATK’nin raporunda, Gökhan Yıldırım’ın “hastane şartlarında takip ve tedavisine devam edilmesi gerektiği, durumunun değişmesi durumunda son durumunu gösterir raporun gönderilmesi ile yeniden değerlendirilebileceği” belirtilmektedir. Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığı’nın ATK raporuna dayanarak, **Gökhan Yıldırım için yapılan infaz erteleme başvurusunu reddettiği ve Gökhan Yıldırım’ın Tekirdağ Şehir Hastanesi’nde tutulmasına karar verdiği öğrenildi.**
- 15 Ağustos 2022- İstanbul Silivri Cezaevi’nde tutulan İlker Kızılaltun isimli mahpusun, maruz kaldığı hak ihlallerinin sona ermesi ve adil yargılanma talebiyle açlık grevine başladığı öğrenildi.
- 17 Ağustos 2022- Abdullah Öcalan’ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 16 Ağustos 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 18 Ağustos 2022- **Urfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi’nde tutulan ağır hasta mahpus Bazo Yılmaz’ın (67) 18 Ağustos 2022 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi.** Basında yer alan haberlerde, yaşamını oksijen cihazı ile sürdüren Bazo Yılmaz hakkında 8 Şubat 2021 tarihinde Adli Tıp Kurumu (ATK) tarafından “cezaevinde kalabilir” raporu verildiği belirtildi.
- 18 Ağustos 2022 - **Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi’nde 25 Aralık 2021 tarihinde başladığı açlık grevini ölüm orucuna çeviren Gökhan Yıldırım’ın sağlık durumu ile ilgili olarak Tekirdağ Şehir Hastanesi Sağlık Kurulu’nun, Yıldırım’ın R Tipi cezaevinde kalabileceği yönünde yeni bir rapor verdiği öğrenildi.** 12 Ağustos 2022 tarihinde Adli Tıp Kurumu (ATK) tarafından verilen raporda “hastane şartlarında takip ve tedavisine devam edilmesi gerektiği, durumunun değişmesi durumunda son durumunu gösterir raporun gönderilmesi ile yeniden değerlendirilebileceği” denilmiş, Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığı ATK raporuna dayanarak, Gökhan Yıldırım’ın Tekirdağ Şehir Hastanesi’nde tutulmasına karar vermişti.
- 19 Ağustos 2022- Abdullah Öcalan’ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 18 Ağustos 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı

tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.

- 20 Ağustos 2022- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 19 Ağustos 2022 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 24 Ağustos 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 23 Ağustos 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 24 Ağustos 2022 - **İstanbul Silivri 4 Nolu L Tipi Cezaevi'nde tutulan Gökhan Efe (33) isimli mahpus 24 Ağustos 2022 tarihinde yaşamını yitirdi.** Cezaevi idaresinin ailesine Gökhan Efe'nin kaldığı koğuştta spor yaparken kalbinin durduğunu açıkladığı öğrenildi.
- 26 Ağustos 2022 Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 25 Ağustos 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 26 Ağustos 2022 Aydın E Tipi Cezaevi'nde tutulan Fırat Çağlayan (28) isimli mahpus **25 Ağustos 2022 tarihinde yaşamını yitirdi. Basında yer alan haberlerde, Fırat Çağlayan'ın intihar ettiği iddia edilmektedir.** Aydın Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Çağlayan'ın ölümüyle ilgili soruşturma başlattığı öğrenildi.
- 27 Ağustos 2022 Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 26 Ağustos 2022 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.

Eylül 2022

- 2 Eylül 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkileri ile görüşmek için 1 Eylül 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 4 Eylül 2022 - **Elazığ T Tipi Cezaevi'nde tutulan Engin Korcum (35) isimli mahpusun 29 Ağustos 2022 tarihinde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Cezaevi idaresinin ailesine ölüm nedeninin intihar olduğunu söylediği belirtili.**
- 3 Eylül 2022- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 2 Eylül 2022 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 6 Eylül 2022 - **Diyarbakır Kadın Cezaevi'nde tutulan Emel Hacıoğlu isimli mahpusun astım krizi sebebiyle kaldırıldığı Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yaşamını yitirdiği öğrenildi.**
- 7 Eylül 2022- Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde 25 Aralık 2021 tarihinden bu yana adil yargılanma talebiyle açlık grevinde olan ve 10 Ağustos 2022 tarihinden bu yana Tekirdağ Şehir Hastanesi'nde tutulan **Gökhan Yıldırım isimli mahpus hakkında 5 Eylül 2022 tarihinde infaz erteleme kararı verildiği ve karar sonrasında tahliye edilen Gökhan Yıldırım'ın 6 Eylül 2022 tarihi itibarıyla açlık grevine ara verdiği öğrenildi.**

- 10 Eylül 2022- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 9 Eylül 2022 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 13 Eylül 2022 - 3 Eylül 2022 tarihinde tutuklanarak İstanbul Marmara (Silivri) Cezaevi'ne götürülen Halkların Demokratik Partisi (HDP) Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in tek kişilik hücrede tutulduğu öğrenildi.
- 14 Eylül 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 13 Eylül 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 16 Eylül 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 15 Eylül 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 17 Eylül 2022- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 16 Eylül 2022 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 19 Eylül 2022- **Malatya Akçadağ Cezaevi'nde tutulan Barış Keve isimli mahpus, tutulduğu tek kişilik hücrede 18 Eylül 2022 tarihinde yaşamını yitirdi. Cezaevi yönetiminin ailesine Barış Keve'nin intihar ettiğini söylediği öğrenildi.**
- 21 Eylül 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 20 Eylül 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 22 Eylül 2022 - **Mehmet Bozan isimli mahpusun 2022 yılının Ağustos ayı içinde tutulduğu Ankara Sincan Cezaevi'nde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Mehmet Bozan, yaşamını yitirmeden önce cezaevinde işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldığını anlattığı 12 mektubundan birinde şunları ifade etmektedir: "Baskı, tehdit ve can güvenliğimin olmayışı nedeniyle 28 Haziran Salı günü açlık grevine başladım. Roman mahpus olduğum için hapisane idaresi ve infaz koruma memurlarının kötü muamelesine maruz kaldım. Sürekli ayrımcılığa, baskıya ve şiddete maruz kaldım. Ölümünden yetkili merciler sorumlu."**
- 22 Eylül 2022- İstanbul Silivri Cezaevi'nde tutulan, maruz kaldığı hak ihlallerinin sona ermesi ve adil yargılanma talebiyle 15 Ağustos 2022 tarihinden bu yana açlık grevinde olan **İlker Kızılaltun isimli mahpusun 22 Eylül 2022 tarihinde İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılan tutukluluk incelemesi sonucunda tahliyesine karar verildiği öğrenildi.**
- 22 Eylül 2022- Edirne F Tipi Cezaevi'nde tutulan 4 mahpusun istek ve iradeleri dışında başka cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi. Mahpuslar ve sevk edildikleri cezaevleri: Mehmet Aytunç Altay, İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Cezaevi; Hasan Yıldız, İzmir Kırıklar 1 Nolu F Tipi Cezaevi; Eren Yıldız, Antalya Yüksek Güvenlikli Cezaevi; Suat İncedere, Antalya S Tipi Cezaevi.
- 23 Eylül 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 22 Eylül 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.

- 24 Eylül 2022 - Kocaeli Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde yapılan koğuş aramalarında Halkların Demokratik Partisi (HDP) eski Eş Genel Başkanı **Figen Yüksekdağ tarafından yazılan “Yıkılacak Duvarlar” adlı şiir kitabına, hakkında toplatma ve imha kararı olduğu gerekçesiyle el konulduğu öğrenildi.**
- 24 Eylül 2022 - **İstanbul Bakırköy Kadın Cezaevi'nde mahpuslara ait temizlik malzemelerine el konulduğu, mahpusların bazılarında uyuz hastalığı teşhis edildiği öğrenildi. Haberde ayrıca mahpusların tedavi için hastaneye götürülmediği belirtildi.**
- 25 Eylül 2022- Halkın Hukuk Bürosu, 19 Aralık 2021 tarihinden bu yana adil yargılanma talebiyle açlık grevinde olan müvekkilleri **Sibel Balaç'ın 25 Eylül 2022 tarihinde tutulduğu Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Hastanesi'nden İstanbul Bakırköy Kadın Cezaevi'ne götürüldüğünü ve “tek başına cezaevinde kalamaz” şeklindeki bir rapora rağmen tek kişilik bir odada tutulduğunu duyurdu.**
- 25 Eylül 2022- Abdullah Öcalan'ın ailesi ve vasisi ile İmralı Cezaevi'nde tutulan Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve vasileri tarafından 23 Eylül 2022 tarihinde yapılan görüşme başvurusuna Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.
- 29 Eylül 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 27 Eylül 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmedi.
- 30 Eylül 2022- **Diyarbakır 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tek kişilik hücrede tutulan Mustafa Murat Ayhan isimli mahpusun 29 Eylül 2022 tarihinde intihar ettiği ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.**
- 30 Eylül 2022- Abdullah Öcalan'ın avukatları tarafından müvekkilleri ile görüşmek için 29 Eylül 2022 tarihinde yapılan başvuruya Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından herhangi bir cevap verilmediği öğrenildi.